

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo in v Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Zadnja sodna imenovanja.

Pretekli teden nam je zopet prinesel nekaj novih sodnih imenovanj. Dolgo je bilo treba čakati, dolgo se je sem in tja sklepalo in kombiniralo. No slednjič so se ta piščeta vendarle izlegla in po svoji stari navadi si hočemo dovoliti nekaj besedice o tem najnovejšem poglavju Gleispachovega sistema.

Ob priliki Abramove smrti smo razodeli slovenskemu občinstvu nekaj novih potez na Gleispachovem v obče nam precej poznanim značaju. Marsikdo, ki je poprej menil, da je ta naš junak, grof Gleispach, ves nedolžen in da se mu godi krivica od naše strani ter v našem listu, je tedaj izprevidel, da je on vendar le tisti pajek, ki prede, neprestano prede svojo hipernacionalno politiko v svojem nadsodišču. In ena glavnih njegovih slabih navad je pač ta, da vse, kar si enkrat vtepe v svojo bistro glavo, — in naj je še tako neumno, — skuša in hoče na vsak način, za vsako ceno doseči in izvesti.

Tako se je zadnje čase s vso svojo ljubeznijo oklenil na Kranjskem dobropoznanega Karola Ekla. Na tem človeku ni prav čisto nič. Tako govori splošna sodba ljudi, ki so imeli z njim mnogo in često opraviti. Prav navaden, miles gregarius je in dolgočasni njegov obraz spridu je jasno o tisti ogromni suboparosti, ki se je nabrala v teh možganih. In vendar se s tem človekom uganjajo tako čudne stvari, kakor da tiči v njem neprecenljiv zaklad juridične modrosti, ki se mora dvigniti in — plodonosno naložiti. Že leta 1900. je staknil naslov in značaj nadsvetnika in od nekaj opravlja v okrožju graškega nadsodišča službo sodnega nadzornika. Mi smo že povzdignili svoj glas in protestirali proti temu, da nam ta-le Ekl bodi, stika in roma po Kranjskem. In danes zopet izjavljamo, da nam je naravnost mučno, ko vidimo in gledamo naša sodišča podvržena in izročena Eklovi milosti in nemilosti,

njegovi od nas na nikak način in nikdar pripoznani avtoriteti in kritiki. No, sčasoma se že še ubranimo te nadioge, zato smo si preskrbeli že precejšnja jamstva, in naj si imamo tudi opraviti s pravim in resničnim nadsvetnikom, — kar je zadnje dni postal »prezaslužni« Karol Ekl.

To njegovo imenovanje je kratko in malo — klasično. Že pred mnogobrojnimi meseci smo pisali in oznanjali, da so za graška nadsvetniška mesta v slovenskem senatu določeni sami Nemci in sicer poznani nacio nanci. To pa v kljub temu, da se je oglasilo dovolj slovenskih kar najboljše kvalifikovanih prosilcev. Že ta čas smo vedeli, da je Ekl vsled graškega pritiska pri Koerberju dobil svoj »Jawort«. Kar najodločnejše in odkritosrčno smo tačas izjavili, da mi Slovenci ne rabimo takih ljudi na svojih višjih sodnih mestih, da zahtevamo svoje moče za Gradec in da dotlej ne mirujemo, dokler se ta prokleta protekcijska komedija ob Muri ne sistira in odpravi.

Na ta naš protest je dolgo vse molčalo. Zdelo se nam je, kakor da se Koerber obotavlja in brani zatrobiti prav očito v Gleispachov rog. Čule so se marsikake jako značilne opazke, a imenovanj le ni bilo in ni bilo. Med tem časom so na tihem importirali nadsvetnika Waltherja v slovenski graški senat in ostalo je tedaj le še eno slovensko mestice prazno. Prosilcev se je oglasilo — kakor rečeno — precejšnje število in tako je prišla Koerberjeva pravičnost v precejšnjo zadrego. Vendar Gleispach ni odnehal od Ekla, ki se je menda kar anticipando preselil iz Celja v Gradec. O slovenskih prosilcih pa so se raztrosile in sporočila navzgor najčudnejše vesti, češ, da niso »salonfähige« itd.

Kaj tedaj storiti? No, vsak vozel na tem svetu se da na kak način presekat in tako si je tudi dr. Koerber pomagal z neko novotarijo. Da bi omilil veliko krivico, s pomočjo katere je Ekl končno vendarle preskočil starejše gospode, vstvaril je

dve novi nadsvetniški mesti in v tem smislu in znamenju sta tedaj istočasno imenovana za nadsvetnika tudi Ludovik Golia v Novem mestu in dr. Franc Voušek v Mariboru. Na ta način je tedaj Ekl pod streho, ta à tout prix — kandidat in — sladko zadovoljno se smehla graški grof ob veselju in odločni zmagi. Habeat sibi! Le toliko naj si zapomnijo ti pravični višji faktorji, da pomeni imenovanje Eklovo za nas Slovence skrajno zaničevanje, preziranje naših opravičenih teženj in prošelj. Zoper to še enkrat najslovesnejše protestujemo in hočemo ob ugodnejših časih nego so sedajni, temeljito obračunati s to najnovejšo kruto, naravnost impertinentno krivico.

Poleg Ekla je bilo tudi še čitati ime doseadanega mariborskega državnega pravdnika dr. Avgusta Nemanica. Vrli sodrug! Ni ga baje zagrizenega c. kr. uradnika — nacionalca nego je ta v 6. razred potisnjena korifeja! Glede njega usodimo si eno samo vprašanje na ekselencio dr. Koerberja. Vprašamo namreč, kedaj da misli odposlati Nemanica v Celovec. Kajti splošno razširjeno je mnenje, da Nemanica ostane tudi nadalje na svojem doseadanem mestu in da se mu je le »pro forma« podelil 6. razred v Celovcu, katerega Nemanica kot pravdnik nikdar niti videl ne bo. Pa saj to nič ne da, glavna stvar je pač, da je v priznanje svojih germanizatoričnih zaslug skočil v višji razred!

In končno naj izpregovorimo še o novo imenovanih sodnih adjunktih. Na prvi mah izgleda zadnje to imenovanje nekam bolj prijazno nego poprejšnja tekom zadnjih let. Prišlo je namreč nekaj Slovencev na štajerska mesta. Kakor znano, sta se meseca januarja mesti v Ormožu in št. Lenartu pustila prazni, ker ni bilo nič nemških izprašanih avskultantov na razpolago. Pač pa sta se zavrnila s svojimi prošnjami dva slovenska prosilca, ki bi morala preskočiti nekaj nemških prednikov brez izpitov. Ker pa je kaj takega absolutno iz-

ključeno, morala sta dotičnika še nadalje čakati na izpite teh nemških kolegov. V februarju so se vršile zopet sodne »izkušnje« in se je na ta način nabralo nekaj kurzovcev, katerim so omenjena mesta takorekoč rezervirana. No, zgodilo se je tedaj malo drugače in po dolgem času se je zopet edenkrat nekaj mest na Spodnjem Štajerskem podelilo Slovincem. Drugače se pač tokrat ni moglo zgoditi, ker se končno slovenski avskultantje vendarle ne morejo jednostavno docela prezreti in iz svojih mest v konkretnem statusu poriniti samolastno v ozadije. Radi tega pa se je na drug način poskrbelo za kompenzacijo teh štajerskih koncesij. Ker so zmanjkala pripravna stalna mesta za nemške prosilce, se jih je pač kar en masse napravilo za letoče adjunkte. Za take so imenovani avskultantje Trenker, Koban, Schlossar, Seeman, vsi pristni Nemci, katerim se je k večjemu z znanim kurzovskim lijem vtilo nekaj slovensčine v germanske možgane.

Med temi štirimi letočimi mesti pa je bilo dvoje do januarja t. l. vedno v slovenskih rokah, ker sta bili svoj čas sistemizirani za dvojezično ozemlje. Saj sta pa pri nas na Kranjskem tudi potrebna dva adjunkta-romarja, ker sta sedaj dve moči na učnem dopustu in se v obče vedno pokaže kjerkoli kaka potreba za substitucijo. Za te dve letoči mesti sta se tedaj s polno pravico potegnili dva izprašana slovenska avskultanta, ki sta sicer mlajša od gorenjih, vendar edino kvalifikovana za slovensko uradovanje. No pa to je vse jedno. Bog ne daj, da bi se kak graški avskultant preskočil. In tako se je tedaj zgodilo, da so se slovenskim avskultantom počasi ugrabila vsa letoča mesta. Le radovedni smo, kaj počne sedaj Gleispach s tem krdecem nemških, slovensčine neznanih letočih adjunktov? Kam z njimi? Če prav spada med njimi eden v Mokronog in eden v Ljubljano, ostali bodo prav gotovo vsi na zelenem Štajerskem in slovenski avskultantje bodo

še lepše opravljali dotične posle manjkajočih adjunktov in morali, če se graškemu prezidiju čez noč zljubi, romati sredi meseca kam ven na deželo, v Mokronog itd.

Tako se tedaj z zadnjimi imenovanji tudi upi slovenskih mlajših uradnikov pri nas niso prav nič izboljšali. Ker so za uradovanje v slovenskem ozemlju neprimerno bolj sposobni nego Nemci — večinoma bivši burši, — ker ne uživajo nikakih kurzovskih dobrot in bonitet, pridejo pri imenovanjih šele tačas na vrsto, kadar drugače že ni več mogoče, kadar ni več nemških kandidatov z izpiti na razpolago. Veseli nas pa, da v kljub temu slovenski pravniki prav pridno vstopajo v sodno službo. Tako je tudi edino pravilno, to je jedini pravi contra proti sedanjim razmeram. Po vsem smo namreč prepričani, da končno vendarle zmagamo mi Slovenci s svojimi težnjami in opravičenimi zahtevami. Časi, v katerih se po najlepših slovenskih sodnih mestih — in to celo v Ljubljani, pri ljubljanskih senatih — šopirijo Nemci s svojimi skritimi protekcijami, bodo kaj hitro minuli, ko dobimo drugačne poslance nego so sedanjí klerikalni »mandatklebberje«. Namesto da bi se z vso silo in brez strankarstva zavzeli za slovenske naše težnje in zahteve, pa se v svojem katoliškem glasilu še celo skušajo nam rogati ter, kričoč v enomer nad dr. Ferjančičem, s svojim pisarenjem, s svojim nečuvnimi opazkami pljujejo takorekoč v lastno skledo! To je felonija, to je izdajstvo, katerega se mora sramovati vsak zaveden Slovenec.

Evropejska carinska zveza.

V Rimu je nedavno zboroval gospodarski mednarodni kongres. Udeležili so se ga priznani kmetijski strokovnjaki skoraj vseh evropskih držav, med njimi Italijan Luzzatti in Francez Méline, ki sta svoječasno kot ministra dajala smer gospodarski politiki, ki pa tudi še dan-

LISTEK.

Človek in pol.

Roman. Pisal Ivo Šorli. Ljubljana 1903. Založil L. Schwentner.

Nietzsche je eden največjih, prav gotovo pa jeden najduhovitejših filozofov, in to ne le nemških, marveč modernih modroslovcev sploh. Pred svojimi nemškimi kolegi pa ga diči še troje vrlin: prvič je jasen in razumljiv v svojih izvajanjih, drugič se ne lovi za besedami in definicijami, in tretjič je jezik njegov pesniško-vznesen, njegov zlog markanten, njegovo pripovedovanje zanimivo — s kratka — Nietzschejevi spisi so taki, da ne zahtevajo samo strokovnjaškega čitateljstva. Tako je tudi umevno, da so se njegove ideje sorazmerno dosti bolj razširile med razumništvom, kakor katerekoli drugega filozofa svetovne slave; umevno je pa tudi, da ga ni modroslovca, katerega bi širši krogi v mnogočem tako napačno ne interpretirali, kakor ravno njega. Uzrok tiči v tem, da poznajo Nietzscheja iz odlomkov in feljtonov, aforizmov in sentenc — ne pa Nietz-

sebeja, kakor nam ga kažejo skupna njegova dela.

Mnogo izobražencev poznam, pri katerih se asocijira z apodiktično gotovostjo na ime Schopenhauer vedno »pesimist in sovražnik žensk«, prav tako, kakor sledi na ime Nietzsche vedno somišlje: »Uebmensch« — nadčlovek. Zanje ne pomeni Nietzsche drugega, nego tistega filozofa, ki je spravil ta pojem v svet. Res je, beseda je njegova, in mogoče tudi pojem; a predno je bil pojem, je bil nadčlovek sam, od tistih časov, ko je iznašel človeški um prvi ogenj in prvo kolo pa do današnjih dni, človek po razumu in volji svojí visoko nad sovratniki stoječ, kakor ga bodo gledala tudi tisočletja za nami; človek ki zmaguje, in ki je brutalen, ker je vsaka zmaga brutalna; človek, ki mori brezobzirno in brez srca, da ljubi; človek, ti potepta staro življenje, da vsklije iz njega novo; človek, v katerem dobiva darvinistični teorem svoj antropološki in kulturni izraz.

Ne bo se torej čuditi, ako se je lepo število pisateljev zavzelo za ta predmet, in poskusilo v svojih proiz-

vodih več ali manj »visoko stoječega« predstaviti ga v realno življenje. Tudi ni dvoma, da se ne bi našlo vedno dovolj ljudi, ki se čutijo »nadljudi«, mnogokrat zato, ker žive v okolici njihovi sami — dejal bi — »podljudje«, največkrat pa, ker je njihova avtokritika vse drugača, nego »nadčloveška«.

Vsled tega namreč, da se kdo čuti »nadčlovek«, še dolgo ni »nadčlovek«, kakor tudi tedaj ne, če se v svojem mišljenju in čuvstvanju razlikuje več ali manj od svoje okolice, v kateri živi, bodi si da temelji ta razlika v individualnih posebnostih dotičnika, ali da so življenjski odnosi pripomogli k temu, da se je osebnost kaknega človeka samosvoje razvila. Kar odločuje, so res velika, izvanredna dejanja. To dokaz pa nam žal ostajajo dolžni skoro vsi junaki »nadčloveških« dram in romanov, od Strindbergovega brutalnega zapejljivca gospodične Julije pa do Przybyszewskega Falka. Da, ta disharmonija med njihovim čuvstvenim življenjem, njihovo samozavestjo — na jedni — in njihovimi sorazmerno tako nezmatnimi, revnimi čini na drugi strani, pritiska jim na čelo pečat patologije —

in manjvrednosti (Minderwertigkeit), nikakor pa ne nadčloveštva.

Zato me je razveselilo, ko sem prečitavi Šorlijevo knjigo dobil utis, da junak njegove povesti ni, in menda tudi nima namena biti: »nadčlovek« v baš označenem zmislu, ampak »človek in pol«, kakor ga imenuje pisatelj s tem baje belokranjskim izrazom. Ne vem, ali je Šorli samo narodnostni zavesti na ljubo postavil »človek in pol« mesto »nadčloveka«, iz raznih izvajanj v njegovem romanu se mi ta mišl precej neverjetna zdi; to pa vem, da bi jaz, ako bi imel prevesti njegov roman na nemški jezik, ne napravil nikdar napisa »Ein Uebmensch«, ampak »ein ganzer Mann« ali kaj jednakega. Kot takega nam ga je po mojem mnenju tudi hotel narisati pisatelj; kot tak živi tudi in deluje v celi povesti, seveda glede na nazore »najboljših izmed družbe«. To pripombo pa sem žal, moral pristaviti, ker bi prišli inace takoj — »jenseits von gut und böse«, kjer se neha mahoma vsak »človek in pol«, in ž njimi tudi vsi tisti, od katerih se loči za priveseno polovico.

Ako sem povedal, kako umejem Šorlijevega »človeka in pol«, pa še nisem dejal, da njegov junak dr. Rihard Sever ne diši v marsičem po tistem »nadčloveku«, kakor smo ga vajeni poznati v raznih varijacijah iz teh in onih, dobrih in slabih beletrističnih proizvodov. Dr. Sever se vede dostikrat in prav brez vse potrebe brezobzirno in oholo, ima tisto družabno tako visoko cenjeno lastnost praviti ljudem svoje mnenje — kar seveda še ni treba, da bi bilo identično z resnico — v obraz, on je skrajno samozavesten, draži koder nastopa, a je pri tem sam precej razdražljiv in občutljiv, da ne govorim o njegovih nastopih v družbi, kjer se vede mnogokrat — recimo — jako mladeniško. Po tendenci pisateljevi naj bi dr. Sever kjerkoli nastopi, imponiral; seveda je to od družbe odvisno, v katero zahaja. Prepričan sem pa, da bi dr. Sever, tak kakor je, prestavljen iz romana v življenje iz lahko umljivih uzrokov nikamor prav dolgo ne zahajal, in da bi se ga povsodi iznebili kaj hitro, kjer bi hotel nastopati kot »nadčlovek« in ne kot »človek in pol«. Da, niti tega ne verjamem, da bi ga mogli

danes odločujeta v svojih deželah o narodno-gospodarskih vprašanjih. Posebno veljata za odločilna strokovnjaka v vprašanjih carinske sestave in glede sklepanja trgovinskih pogojev med posameznimi vprašanji.

Ker so ravno sedaj skoraj v vseh državah na dnevnem redu razprave o carinskih tarifih, ki naj bodo temelj za obnovo trgovinskih pogojev, imel je seveda tudi kongres moralno dolžnost, razpravljati tudi o teh vprašanjih, saj prizadevajo ista sedaj največ skrb celim narodom in vladam posameznih držav. Zato je ogrski odposlanec Rubinek predlagal ustanovitev evropske carinske zveze. Namen taki zvezi bi bil, naložiti severo-ameriški carinski zvezi diferencialno carino ter s tem olajšati, ako ne spodbuditi uvoz ameriških gospodarskih produktov. To je ideal evropske carinske politike. Saj nič tako ne slabi našega gospodarskega razvoja, kakor ameriška konkurenca.

Žal, da se ta ideal ne da tako lahko, ali sploh ne izvesti. Evropska carinska zveza, ki bi pritiskala na ameriški uvoz, bi ne bila samo gospodarske, temuč tudi politične važnosti. Saj tudi v Severni Ameriki odločuje in vodi vso politično idejo le gospodarska akcija. Ako bi se ustanovila evropska carinska zveza z namenom, da pobija narodno-gospodarske interese Severne Amerike, pomenilo bi to združitev evropskih držav proti razvitku in moči Severne Amerike v svetovni trgovini.

Ali tako mogočnega leva kakor je Severna Amerika ni dobro dražiti, vsaj za sedaj še ni cela Evropa gospodarsko tako močna, da bi mogla napovedati Ameriki kak boj. Tega seveda ne ve Madjar Rubinek, vesta pa gospodarsko-politična prvaka kakor sta imenovana bivša ministra. Zato je Luzzatti takoj odsvetoval tako evropsko zvezo, ker bi se tak sklep smatral v Ameriki za grožnjo, na katero bi Amerika takoj reagirala. Méline je istotako svaril. Dasi je misel o evropski carinski uniji prvi sprožil francoski ekonom Molinari pred 25 leti, pozna Méline predobro tozadevno mnenje na Francoskem, kjer bi se noben minister niti eden dan ne zdržal, ki bi zagovarjal carinski boj s severno-ameriško unijo.

Nadalje pa bi tudi ne bilo nikdar vse evropske države pridobiti za tako protiameriško carinsko zvezo. Tu je v prvi vrsti Angleška. Ona se ne bo nikoli hotela zameriti svoji mogočni rivalinji Ameriki. Pa ji tudi ni treba take carinske koalicije, ker je njena glavna gospodarsko-finančna moč ravno v prekomorskih pokrajinah, posebno v Južni Ameriki. S pristopom k evropski zvezi bi si takorekoč sama sebi napovedala carinski boj. Še večja zapreka taki evropski zvezi pa bi bila Rusija. Ako se sprejme v zvezo, imela bi Evropa v svoji lastni zvezi najhujšega tekmeca v žitni trgovini, kateri tekmeč bi bil skoraj tako nevaren kakor Amerika. Rusija bi se

rešiti sorodni duhovi, kakor sta njegova tržaška prijatelja in njegov megleni svak Viktor, niti ne dunajsko društvo „Samo“, čigar po beznici dišeče banalnosti dokaj „bučeglavno“ reprezentuje izvestno maniakični Prečnik.

Kar pa nam reši in nam dela simpatičnega dr. Severja je njegovo vendar-le dobro srce, njegova odločnost, odkritosrčnost, in pogum — lastnosti, ki se seveda po čisto reaktivno pojavljajo iz napak njegovih. Dr. Sever pa naj ni le pravno visoko stoječ človek, ampak tudi intelektualno, posebno ako se oziroma na duhovitosti, katerih kar mrgoli po njegovih izjavah in dvogovorih, katerih je celo preveč in prejasno izraženih, tako da delajo na bralca vtis poiskanega. To je napaka, s katero ljubijo mnogi pisatelji preobložiti svoje junake, od Georges Ohnet-a pa do našega Janka Kersnika. Prav posebno pa si dovoljujem opozoriti na to, da v afektih ali na afekt ravnokar se pripravljajočih duševnih razpoloženjih nismo skoro nikoli „duhoviti.“ (Primeri Kersnikovega „Na Žerinjah“ preddvojno sceno — in Zola „L'assomoir“ prizor v perišnici.) (Dalje prih.)

veda imela od zveze največjo korist, ker bi jo zalagala z žitom. Ako pa se iz teh razlogov Rusija ne sprejme v zvezo, nakopala bi si Evropa še enega gospodarskega protivnika, močnejšega kot je Severna Amerika.

Vsaka država bi seveda tudi v zvezi iskala svoje separatistične cilje, zato imajo prav izkušeni narodni ekonomski, da nasvetujejo mesto take evropske carinske unije gospodarsko zvezo srednjeevropskih držav brez agresivnega značaja.

Rusija in Avstrija.

Razne izjave avstrijskih in ogrskih državnikov in uradnih ter neuradnih avstrijskih listov so v Rusiji vzbudile veliko nezaupnost proti Avstro-ogrski. Rusko časopisje očita Avstro-Ogrski nelojalnost. »Novoe Vremja« pravi, da se grof Goluchowski ni opravičil zastran Széllöve izjave glede Balkana, vsled česar je nastala legenda, da se je Rusija odpovedala svojemu vplivu in svojim nalogam na Balkanu. V takih razmerah pravi rečeni list, se ne more utrditi vzajemna zaupnost in je za to treba, da se konec naredi vsem dvomom. Potem nadaljuje »Novoe Vremja«: »Naša zveza z Avstro-Ogrsko ni taka, da bi se morala bati svetlobe. Pismenega dogovora ni L. 1897. so se menjale samo note, to je vse. V teh notah je bila izražena želja, da bi se na Balkanu ohranil status quo, t. j. naj ne bo dovoljeno, da bi kdo poljubno premenil razmere, določene po (berolinskem) traktatu, kar je potrebno za ohranitev splošnega miru. Iz tega izhaja, da je v najvažnejših vprašanjih treba pojasnila razlogov. To je ves dogovor med Rusijo in Avstrijo. **Mi se nikakor nismo odrekli svojim pravicam in svojim zgodovinskim nalogam, in nismo pripoznali nikake razdelitve Balkana na dve sferi. Rusija tudi glede vprašanja o Bosni in Hercegovini ni odnehala ne za las na korist Avstrije.** Sploh o Bosni in Hercegovini še govora ni bilo. Tudi ni bilo dogovora o dolžnosti skupnega postopanja v normalnih političnih razmerah. Moredno se pač porazumeti o paralelnem postopanju, dolžni pa nismo to storiti. Sploh se Rusija z dogovorom iz leta 1897. ni odrekla ne najmanjšemu delu svobode svoje balkanske politike in popolne neodvisnosti v razmerju z balkanskimi vladami. Toliko manj se je zavezala dajati komurkoli račun o svojem postopanju ali se v vsakem posameznem slučaju dogovarjati z Avstro-Ogrsko. Naše porazumljenje tudi ne preneha, če se v takem slučaju ne doseže porazumljenje, **poručeno pa bo naše porazumljenje z Avstro-Ogrsko v tistem trenutku, ko stopi prvi avstrijski vojak v Staro Srbijo,** ali če Rusija kaj stori, kar se ne strinja s statusom quo na Balkanu«.

Premagani Angleži.

Angleži ne morejo živeti brez vojne. Komaj so završili dolgotrajno bojevanje z Buri, začeli so preganjati pleme divjih Somalov v severnoizhodni Afriki. Angleško jezo je zbudil znani »nori Mulah«, verski vodja Somalov. Toda zasledujejo ga že skoraj celo leto zama. Ker je celo pleme nomadsko, nima Mulah stalne »prestolnice«, temuč se usotori danes tukaj, jutri drugje. Dne 6. oktobra l. l. pa je angleški polkovnik Swayne vendar zasledil Mulaha in njegove čete. Toda Angleži so bili tepeni ter izgubili 200 mož. Nato se je Angleška z nova pripravljala, da se maščuje nad Mulahom. Italijanska vlada je dovolila Angležem prekoračiti italijansko zemljo, da napadejo od ene strani Somale. Tudi abesinskega kralja Menelika so pridobili, da pride na pomoč s svojimi 10.000 možmi od zahoda. Na ta način so trdno upali, da jim sovražnik ne uide. Cele mesece je angleški general Manning zaman iskal sovražnika. Dne 17. t. m. je poslal polkovnika Cobbeja z glavno vojsko naprej. Mulah je zva-

bil celo vojsko v zasedo pri Gumburri, kjer so Somali skoraj vse Angleže pokončali. 10 častnikov, okoli 200 mož je obležalo mrtvih; sovražnik pa je zaplenil tudi 1000 velblodov in dva topa. Le malemu številu Angležev se je posrečilo uteči, pa še ti najbrže ne dospejo na varno, ker so do 400 km od naselbin ter brez vođe sredi puščave med sovražniki. V Mulahovem taboru je madjarski pustolovež Karl Inger, kateremu se pripisuje, da je dal Mulahu strategična navodila za zmago.

Politične vesti.

— Reforma tiskovnega zakona. Tiskovni odsek je dognal razpravo do § 24. Najživahnejša debata se je razvila pri § 17, t. j. o kolportaji. Določilo se je, da so od kolportaje izključene osebe pod 18 letom, nadalje taki, ki imajo gnusne ali nalezljive bolezni, duševno bolni, slepi, nemi ter osebe, ki so izključene zaradi obsodbe iz volilne pravice. Prestopke zoper kolportajo bo kaznovala policijska oblast.

— Zaroke v vladarskih hišah. Nemški prestolonaslednik se je baje zaročil s princesinjo Margareto velikobritansko, princ Friderik Henrik, najstarejši sin pruskega princa Albrehta pa s princezinjo Alice velikobritansko.

— O Macedoniji. Avstrijski konzul v Sereus, macedonski rojak Zlatko, je izjavil nekemu grškemu poročevalcu, da grede vse zasluge za reforme (!) v Macedoniji grofu Goluchowskemu, oziroma Avstriji. Grof Lambsdorff je potoval na Dunaj le zato, da izposluje pritrditev za pravo avtonomijo Macedonije pod bolgarskim guvernerjem, česar seveda Avstrija ni mogla dovoliti.

— Novi minister italijanske mornarice je postal admiral Giovanni Bettolo, ki je ravnokar dopolnil 57. leto. Udeležil se je bitke pri Visu ter dobil prvo vojno odlikovanje.

— Ministrska kriza na Francoskem. Med predsednikom republike Loubetom in ministrskim predsednikom Combesom je prišlo do take napetosti, da bo Combes odstopil. Vzrok je baje ta, ker je hotel Combes spraviti svojega sina za guvernerja v Algiru, a tudi Loubet ima sina, kateremu bi rad to vplivno mesto prihranil.

— Novo ministrstvo na Nemškem. Ministrski svet je sprejel budget ter določil stroške za novo prometno ministrstvo, ki začne poslovati s 1. januarjem 1904.

— Rusi v Mandžuriji. Rusija je Kitajsko obvestila, da ne izprazne Mandžurije poprej, kakor da Kitajska podpiše pogodbo, s katero se vrhovno nadzorstvo nad Mandžurijo prepusti Rusiji, druge narodnosti pa se izključijo. Princ Tsing je ruske pogoje odklonil.

— Angleški proračun za leto 1903/04. izkazuje 143.954.000 funtov štr. izdatkov in 154.770.000 funtov štr. dohodkov, potemtakem preostanka 10.816.000 f. štr. Vsled tega se zniža dohodninski davek za 8 $\frac{1}{2}$ milijona funtov štr., dočim se carina na rž popolnoma opusti, kar znaša zopet odpadka 2 milijona f. štr. Vojni stroški za Južno Afriko in Kitajsko znašajo 212 milijonov f. štr. Narodni dolg znaša 770.778.000 funtov štr. Za prihodnja leta se obeta znatno znižanje stroškov za armado.

Dopisi.

Iz Zagorja ob Savi. Dne 20. t. m. imeli smo volitev v naš občinski odbor. Kako je izpala to Vam poročam v kratkih stavkih. Predno pa priobčim svoje poročilo, moram dostaviti, da ste se zmotili v Vašem cenju. listu št 86., ko ste pisali, da sta dobila dva vrla in zavedna učitelja volilno pravico v I. razredu. Ravno ta dva učitelja sta pomogla našim nasprotnikom do zmage v I. razredu. Pa vkljub temu, da sta ta dva vrla in zavedna učitelja pomagala premogokopni družbi do zmage, bi bila ista propala, ako bi ne bila družba upokojnega okr.

glavarja Grilla, ki je častni občan, poklicala na pomoč. Gosp. glavar Grill, bil je častnim občanom izvoljen, ko so najboljši naši naprednjaki sedeli v občinskem zastopu. To je hvalečnost od njega, da zdaj voli proti narodno napredni stranki? Ne bi bilo boljše, g. Grill, da ste doma ostali in gledali, da pokrijete svoje dolgeve kateere ste pri vsi svoji dobri plači napravili? Izvoljen je bil v II. razredu naš pridni „šidmarkar“ Konrad Mally. Kaj si bodo Gorenjci mislili, kateri g. Konrada bolje poznajo nego mi? Gotovo si mislijo, da nimamo nobenega moža tukaj, da se je taka oseba v občinski odbor izvolila. Naš nekdanji starosta „Sokola“ P. Weinberger pa se je posebno dobro odlikoval. Ravnatelj rudnika postavil je kandidatom naslednika pok. Medveda, a ni mu bil po volji, moral ga je izbrisati iz liste ter postaviti drugega menda ravno g. Mally-a. Kaj je g. Weinbergerja pripeljalo k temu, to je težko uganiti, ker on, kakor se je sam pohvalil, je z dušo in telesom naprednjak. Gotovo si je g. Weinberger pred volitvijo že dobil glasove, da ga volijo županom. Svetoval bi g. Weinbergerju naj pri županstvu bolje gospodari nego je svoj čas kot predsednik zdravstvenega zastopa, ko je moral vis. deželni odbor poslati uradnika, da je račune in blagajno uredil. Izvoljeni so bili v odbor navadni uradniki in pazniki premogokopne družbe, kateri bodo gotovo kimali, kar jim bode g. ravnatelj namignil. Vzela je družba samo iz milosti enega samega kmeta v odbor, kateri pa gotovo nima nič prijetnega pričakovati. Dobro je povedal po končani volitvi ud volilne komisije, ko je rekel „vesel sem da nisem prišel v odbor, saj ne bi mogel ničesar storiti, ker kakor bode tukaj navzoči g. ravnatelj rekel, tako bode, in drugi bodo pokimali.“ Torej zgubljeni ste za cela 3 leta Vi zavedni Zagorci. Očitati Vam pa smem, da bi bili lahko v II. razredu prodrli, ako bi se bili količkaj na narodno stališče postavili. V I. razredu se je naša duhovščina z dr. Zarnikom in nadučiteljem Debelakom dobro držala, le žal da sta zavedna dva učitelja pohvaljena v št. 86 tako narodno lice pokazala.

Iz Slovenskih goric. „Šolski voditelj, Janez Žunkovič, nadučitelj se zopet hvali. Dragi Janezek! Komaj sem že čakal, da bi se nudila prilika, pokazati Tvoje „čednosti“. Kakor za nalašč mi je prišel Tvoj dopis v „Slov. Gosp.“ Čemu tam odgovorjaš, ne vem, ker v dopisu „Naroda“ nihče ni rekel, kolikor se še spominjam, da si Ti tisti „uzor“, a če sam rečem „mea culpa“, je to Tvoja stvar. Menda si že čutil potrebo, da se malo pohvališ. Mene sicer nič ne briga, kdo je bil dopisnik „Naroda“, a toliko pa vem, da ti napaknemu odgovorjaš ter da ga dolžiš tega, kar on ni storil. Prerešetal bom samo podatke, katere si mi dal v „Gospodarju“. Stavek „Marsch hinaus L.“ se tudi pri Tebi — ah dragi Janezek! — ujema. Zakaj pa zadnji čas nisi bil več organist v Majšpergu? Zato ne, ker Te župnik ni več — maral. Sicer pa ne bodi tako radodaren s stotaki; porabi jih raje za svoj stari dolg v M., da Te ne bodo ljudje nosili v zobeh in da ne boš delal sramote učiteljstvu. Da tudi Ti nič drugega ne bereš kot „Slov. uč.“, je meni tudi znano, ker si se nekoč sam tako izrazil. „Slov. Gosp.“ pa je ravno pripraven za-te, ker se njegovemu uradniku včasih, a Tebi pa vedno — ah oprost! dragi Janezek! — meša. Tisti učitelj, kateremu Ti „mlečezoba žaba“ v dopisu praviš, da je zate še svojem moker za ušesi, je pač mož na svojem mestu Ti niti nisi, vreden da bi mu odvezal jermena od čreveljev, da pa Ti, dragi Janezek, ne bi bil res tako moker za ušesi! Da si tudi Ti oddal šolsko vodstvo nekoč župniku, je tudi res; le vprašaj župnika, ki je sam rekel: šolski voditelj sem sedaj jaz. Da bi moral kdo pisati o kolegialnosti med učitelji, ni potrebno, ker so drugi vsi kolegialni, a če ravno Tebe nihče ne mara, si tega sam kriv . . . Menda bi zato rad, da bi bili s Teboj kolegialni, da bi kateri k Tebi kompetiral. Veš, dragi Janezek, pa ne gre, če tudi župnik še 10 × 10 K obljubi tistemu, ker si namreč preneumen. Je pač križ

brez Boga, — Tega si pa kar nič ne domišljuj, da si Ti drugi Slomšek, si pač preneumen zato. „Slomšek“ si pač a ti še niso „Slomšeki“, kajti Slomšek je imel več pameti za enim nohtom, kakor je imaš ti v glavi. K sklepu Ti še želim, da bi Te pač že enkrat pamet srečala. Pa ne bodi hud! Če hočeš še kaj zvedeti, le oglaš se zopet gradiva imam več ko dovolj. Z Bogom! Tvoj „Opazovalec.“ Pri tej priliki apelujem tudi na slav. okr. šol. svet v Ptuj, da vendar enkrat naredi konec vseh komedij na Žunkovičevi šoli. Tako ne sme in ne more iti dalje. Upam, da se še tisti može tak, kateri so bili nekdanj. Če Dreflak nič ne stori, kot okrajni šolski nadzornik — nemškutar prve vrste, naj vsaj okrajni šolski svet stori svojo dolžnost, saj Dreflak menda še ni gospod vseh gospodov. Če bode Dreflak še nadalje uganjal svoje sitnosti in dopuščal take reči gotovim „klečaplazcem“, potem učitelju, posebno pa še učiteljici ni več obstati v ptujskem okraju. To se tudi že sedaj kaže, ko učiteljstvo vedno odhaja iz tega okraja, a v okraj nihče ne pride. Merodajni faktorji pazite torej, dokler še ni prepozno, drugače bodo šole brez učiteljev. Kaj to pomeni, vprašajte Kranjce.

Dnevne vesti.

V Ljubljani. 24. aprila.

— V klerikalnem taboru je vsled Šusteršičevih izjav na nedeljskem shodu nastala velika zmešnjava. Kdor prihaja s klerikalci v dotiko, se o tem lahko prepriča. Eni se jeze, češ, da blamira „Slovenec“ celo stranko, ker ne pozna njenih vodilnih nazorov, drugi zabavljajo na dr. Šusteršiča, tretji se norca delajo, da je „Slovenec“ moral proglasiti za „osebno mnenje“ uredništva, kar je še par dni prej z emfazo proglasal kot sveto načelo vse stranke. Jeza Šusteršiča je tako velika, kakor še nikdar, a tudi zagovornikov ima dosti. Interesantno je v tem oziru pismo, ki smo je dobili od kranjskega duhovnika, ker se iz tega pisma spoznajo vzroki, zakaj se je Šusteršič tako ponujal Nemcem. To pismo se glasi: „Spoštovano uredništvo! Kar je dr. Šusteršič v nedeljo v katoliškem domu povedal, to je tudi med narodnimi duhovniki — in teh nas je še nekaj, četudi nas mečete v eden in isti lonec s ultramontanskimi — jako slab utis napravilo in veliko nevolje prouzročilo. Nevolja je posebno zavolje tega velika, ker je izjava dr. Šusteršiča v največjem nasprotju z vsem, kar je doslej „Slovenec“ pisal. Vidi se, da ima stranka drugo načelno stališče kakor „Slovenec“. Celotisti izmed nas, ki dr. Šusteršiču slepo zaupajo in ne spoznavajo, da je on čisto navaden „streber“, so razočarani. Seveda se med nami mnogo o tem nastopu dr. Šusteršiča govori. O priliki koncerta v stolnici sem imel priložnost z različnimi tovariši o čudnem nastopu dr. Šusteršiča govoriti, tudi s takimi, ki z dr. Šusteršičem drže in ki mu popolnoma zaupajo. Kar so ti povedali, vas bo zanimalo, ker ti so dr. Šusteršiča opravičevali. Ne bom Vas dolgočasil s tistimi plitvimi frazami, ki se tolikokrat slišijo, da smo duhovniki poslani učiti vse narode in tedaj ne smemo biti v narodnih ozirih enostranski, kar se je te dni dostikrat slišalo. Navedel Vam bom samo tiste razloge, ki so političnega značaja. Za opravičevanje dr. Šusteršiča so njegovi zagovorniki sledeče okolnosti navedli: 1. Katoliška stranka se laglje z Nemci kakor s slovenskimi liberalci združila, ker liberalizem kranjskih Nemcev ni ne krop, ne voda, med tem, ko so slovenski liberalci skoro ravno taki kakor francoski radikalci in mokrač. Nemški liberalizem tudi ne more slovenski katoliški stranki nič škodovati, slovenski liberalci pe jej neizmerno škodujejo in bi lahko, če bi hoteli, že danes z uspehom kako gibanje „Proč od Rima“ začeli, tako je ljudstvo duhovnikom nasprotno postalo. Vpliv duhovščine stršansko pojema in to se more le zboljšati, če se slovenski liberalci zatrejo. To bi se pa veliko laglje doseglo, če bi liberalci ob veljavo v dež. zboru in v Ljubljani prišli, kar je samo s pod-

poro Nemcev mogoče. 2. Če se zveza katoliške stranke z Nemci doseže, bi bila mogoča taka volilna reforma, da bi liberalci za zmeraj prišli ob vsak vpliv. V tem slučaju bi pa veliko ljudi od stranke odpadlo in bi „Slovenski Narod“ ki katoliški stranki največ škoduje, mnogo izgubil. Zoper voljo Nemcev je pa volilna reforma nemogoča. Nemcem še govoriti ni treba nič. Iz dvorane grejo in deželni zbor ne sme nič o volilni reformi sklepati. Tudi če bi slovenski liberalci bili za reformo, se ne more proti Nemcem nič storiti, cesar pa novega volilnega reda prav gotovo ne bo oktroiral. 3. Katoliška stranka je veliko gospodarsko organizacijo ustvarila. V tej organizaciji so zakopane ogromne svote katoliškega denarja. Ta organizacija pa stoji na jako slabih nogah, ker stranka nima sposobnih mož. Ako bi ta organizacija propadla, bi bilo to pri nas še hujšega pomena, kakor je bila katastrofa svetovaelavske posojilnice na Češkem. Pri nas bi taka katastrofa ubila katoliško cerkev. Sicer se stori, kar je mogoče, da se katastrofa prepreči, ali redne razmere se morejo ustanoviti samo če zavzame dežela tako stališče kakor na Nizzeavstrijskem. Dežela mora našo organizacijo rešiti. Liberalci ne bodo nikdar v to privolili, ker bi od dežele podpirana organizacija njihovim somišljenikom po deželi pa tudi trgovcem in obrtnikom v mestih neizmerno škodovala. 4. Škofovi zavodi v Št. Vidu so skoro dozidani. Škof se je tako zadovoljil, da se ne more ganiti. Minister Hartel škofa ne mara in zato mu ne dovoli, da bi na grajsčino v Gornjem gradu najel posojila. Zavod bode gotov, sredstev za vzdrževanje pa ne bo in škofja jih sama sploh ne bi mogla prenašati. Treba je dobiti podpore od države in od dežele. Če je dežela ne da, je tudi država ne bo dala. Liberalci ne bodo za zavode ničesar dali — treba je tedaj sporazumeti se z Nemci. Ti bodo v tem oziru lahko odnehali, kajti Nemcev v zavod ne bo, pač pa bo zavod ljubljanskima gimnazijama vzelo toliko dijakov, da se bo ena lahko spremenila v popolnoma nemško gimnazijo. Do ut des. 5. Vsled obstrukcije je katoliška stranka v največji zadregi, ker je gotovo, da bi ji tudi z novimi volitvami ne bilo pomagano. Morda dobi Božičev mandat, izgubi pa zanj idrijskega. V najboljšem slučaju bi ostalo vse pri starem, stranka bi bila zopet v manjšini, obstrukcija pa vpeljana ad absurdum. To pa le v najugodnejšem slučaju, kajti lahko se zgodi, da pri novih volitvah stranka ničesar ne pridobi, pač pa še kaj izgubi. Iz te stiske ni druge pomoči, kakor porazumljenje z Nemci, ki je toliko bolj potrebno ker bi potem vlada morala na to novo zvezo vsaj tiste ozire jemati, kakor jih jemlje sedaj na zvezo slov. liberalcev in Nemcev in ker bi potem tudi prišli pri cesarju spet v milost. 6. Za Šusteršičev nastop je bil sedaj položaj najugodnejši. Na eni strani so Nemci jako nezadovoljni s slovenskimi liberalci, ker jim ti nečejo narodnih koncesij delati in jih zmiraj tožarijo, da se bodo o narodnih zadevah že sporazumeli, kadar bode katoliška stranka premagana. Na drugi strani pa so Nemci v deželnem zboru, na Jesenicah, v Trzinu in tudi v Ljubljani posebno pri kranjski hranilnici — občutili, da ima kat. stranka, če se resno vzdigne, večjo moč proti njim, kakor slov. liberalci. To so okolnosti, iz katerih je spoznat, da je pri Nemcih dispozicija za sporazumljenje s klerikalci, in to sporazumljenje bi se na podlagi, ki jo je označil dr. Šusteršič na nedeljskem shodu tudi dalo doseči. Šusteršič jo je vpeljal — bomo videli, kaj doseže. Škof je popolnoma na njegovi strani in tudi priznava, da liberalizem kranjskih Nemcev ni nikomur nevaren, in da si more katoliška stranka pomoči samo z zvezo z Nemci, ki bi bila sklenjena na podlagi pravičnosti. — Tako, spoštovano uredništvo, se opravičuje nastop dr. Šusteršiča na nedeljskem shodu. Menda ni treba, da Vam povem zakaj se narodni duhovniki ne strinjamo s tem poskusom dr. Šusteršiča, ne glede na to, da bo katoliška stranka grozovito blamirana, če Nemci ljubavno ponudbo dr. Šusteršiča odklonijo. Nisem Vaš somišljenik in ne bom nikdar, ali

kot Slovenec sem si štel v dolžnost, da Vas o teh rečeh obvestim, kajti prepričan sem, da se mej nami in med Vami že najde nekak modus vivendi, samo če vržete dr. Šusteršiča iz političnega življenja, škofa pa spravite v kak samostan. S spoštovanjem Vaš — Slovenski Rectus, ki se že še oglasi. „Mi bi utis tega interesantnega pisma samo oslabili, če bi ga komentirali. Dovolj je, če rečemo, da je iz njega natančno spoznati vzroke, zakaj je dr. Šusteršič v nedeljo vabil Nemce naj gredo ž njim v lopo.“

— **Zadeva dr. Ferjančiča proti Lampetu in Rakovcu pred kasacijskim dvorom.** Včeraj se je vršila kasacijska razprava o ničnostni pritožbi dr. Lampeta in Rakovca proti razsodbi porotnega soodišča ljubljanskega, s katero sta bila obsojena Lampa na šest mesecev, Rakovec pa na en mesec v zapor. V pritožbi so se zlorabljali skoraj vsi ničnostni razlogi, kar jih zakon pozna. Obsojena, koja je v Ljubljani zastopal dr. Brejce, zagovarjal je na Dunaju dr. Šusteršič. Igral je pri tem jako klavirno vlogo, ker mu je bilo pri tem zastopati svojo lastno surovost in insulte, ki bi med spodobnimi možmi sploh mogoči biti ne smeli. Obnašal se je kot poliman jezuit, sladko, mehko in krotko. Govoril je veliko, napadal porotnike, napadal predsednika sodišča, nadsvetnika Fona ter se kazal pri tem kot velikega pravnika nevedneža. Ferjančič je zastopal dr. Ivan Tavčar, ki je v uro trajajočem govoru stvarno in mirno pobijal ničnostno pritožbo. Glavni ničnostni vzrok je bil pač oni § 344, 6. kaz. pravd. r, ker se niso dopustili takimenoenovani dokazi resnice. Dr. Tavčar je naglašal, da so vsi ti dokazi otročja šala, in da so se vsi brez izjeme stavili zgolj radi senzacije. Razprava je trajala od 1/10 do 1/2. Predsedoval je dvorni svetnik pl. Schrey. Po posvetovanju, ki je trajalo skoraj poludruge ure, objavil je predsednik sodbo, s katero se je ničnostna pritožba v celem obsegu zavrnila. Razglasil je predsednik tudi razloge in splošno se je opazilo, da so ti razlogi jako ostri. Dr. Šusteršič je bil med publikacijo teh razlogov blede kakor stena in prav videlo se mu je, da se čuti soobsojenega. Kasacijsko sodišče je izrečno povdarjalo, da je porotno soodišče po vsi pravici odklonilo dokaze resnice, ker, če bi tudi vse resnično bilo, kar hočejo obsojeni dokazati, bi s tem ne bilo dokazano, da je dr. Ferjančič hračil in zlorabljal svoj mandat. Že po zakonu se mora za vsako nadsodniško mesto prositi, in če bi dr. Ferjančič osobno pri različnih faktorjih svojo prošnjo tudi ustno utemeljeval, bi se s tem ne bil pregrešil niti kot sodnik, niti kot parlamentarec. O vsklicu radi kazni je kasacijsko sodišče v tajni seji sklepalo. Določna odločba se dosedaj še ni razglasila.

— **Vrhunec zasmehovanja.** Piše se nam iz neučiteljskih krogov: Govor, ki ga je imel pretečeno nedeljo dr. Šusteršič v Katoliškem Domu o regulaciji plač kranjskega ljudsko-šolskega učiteljstva, reprezentira pač vrhunec zafirkovanja in zasmehovanja učiteljskega stanu. Absolutni vodja kranjske klerikalne stranke je dejal, da nekako uvideva potrebo za zboljšanja učiteljskih plač, a te plače se naj zboljšajo s prostovoljnimi doneski imovitejših krogov in višjih uradnikov cele države, kranjski deželni zbor pa bode njegova stranka prej razbila, nego bode le eden vinar dovolila učitelju trpinu. Tu ne bomo reagirali na trditve dr. Šusteršiča, da imajo ravno višji uradniki največ dobička od ljudske šole — kajti vsak človek zna, da ljudske šole potrebuje pač najbolj naše „dobro“ ljudstvo (glej govor strokovnjaka učitelja-klerikalca na učiteljskem shodu), a pribiti moramo gorostasnost, ki je v telesena v zgoraj navedenih besedah glede doneskov za regulacijo plač. Po sedanjih zakonih, katerih sprememba je v današnjih razmerah nemogoča, je dežela opolkicena, skrbeti za učiteljske plače. Šusteršič to dobro ve, a če pravi, dežela ne da ničesar, pač tudi dobro ve,

da je s tem v vodo vržena vsaka regulacija plač v sedanjem času. In potem predlaga človek, ki pozna državno upravo in tehniko obdačenja, ki sodeluje sam pri novih davkih in dotičnih dohodkih, naj se gotovi sloji cele države prostovoljno oglase, da bodo stalno pomagali kranjskemu učiteljstvu! Kdor izgovori take besede, dokazuje dvojce: Ali ga zupučajo duševne moči, ali pa ima namen, norčevati se, kruto senorčevati! Prvega ne moremo in tudi ne maramo verjeti, ker bi v tem slučaju kmalu izgubili najboljšega agitatorja za narodno-napredno stranko — zato je le drugo mogoče. Upali smo, da bode vsaj uredniško obje Slovenčevu ponižno izreklo, da je družega „osobnega“ mnenja kakor voditelj stranke, a ker se to ni zgodilo, je očitno, da se stranka soglašja z nečuvno zafirkacijo kranjskega učiteljskega stanu, da je solidarna ž njo. Ubogi ljudski učitelj, tako krvavo se še ni nikdo norčeval s teboj odkar delaš, se trudiš in pehaš! Če resna politična stranka izreče, da hoče s prostovoljnimi obdačenjem imovitejših slojev in višjih uradnikov cele države pomagati tistem učiteljstvu, ki po ogromni večini poučuje otroke kranjskega kmeta; če kliče na ves glas, da raje razbije ves deželni zbor, kakor da bi ta kmet dal izpod palca le belič za stradalčega učitelja njegovih otrok, je to dejstvo ki se mora z lapidarnimi potezami vžgati v dušo kranjskega učiteljstva, dejstvo, ki reprezentira vrhunec zafirkacije tega vgladnega in važnega stanu. Kakor jeden mož, bi se moralo učiteljstvo dvigniti proti ljudem, ki imajo na programu tako — regulacijo učiteljskih plač!

— **Vrhniški vodovod in klerikalna obstrukcija.** Iz Vrhnik se nam piše: Že več mesecev nastopali so posamezni slučajji legarja. Zadnji teden postala je bolezen epidemična in okrajni zdravnik dobil je v četrtak, ko je prišel na Vrhniko, do trideset za legarjem bolnih. Vzrok razširjenja te bolezni je v slabi pitni vodi, katero imamo na Vrhniku in okrajni zdravnik pustil je takoj štiri vodnjake zapreti. Da ljudstvo mrmra, ko mora od oddaljenih studencev vodo dovažati, je umevno in sedaj prav uvideva, kako potreben bi bil vodovod. Sedaj, ko ima že skoraj vsaka kmetijska vas svoj vodovod, bolj iz praktičnih ozir, kakor vsled potrebe, je čudno, da tak trg, kakor je Vrhnik, ne more priti do zdrave pitne vode. In kje tiži vzrok? Načrti so izdelani; vlada je obljubila 40% prispevka, če da dežela primeren odstotek. Tudi oskrbnštvo trga Vrhniškega je pripravljeno svoj delež prispevati. A deželni odbor pravi, da brez dovoljenja deželnega zbora ne more prispevati s potrebnim zneskom k vodovodu. Deželni zbor pa ne zboruje, ker klerikalci obstruirajo. Tedaj dr. Šusteršiču na ljubo naj ljudje umirajo?! Vprašamo pa našega gospoda dekana, kateri je na shodu klerikalnega političnega društva predlagal dr. Šusteršiču zahvalo za njegovo razsajanje v deželnem zboru! Ali Vam nič ne očiata vest, ko vidite, da vsled krivde Vaše stranke so toliko bolnikov bori s smrtjo? Kaplan Franc je pri predlogu dekanovemu strašno navdušeno vpil: Živio Šusteršič! Radovedni smo, če ga kaj pretrese ne sečemu zadnjo popotnico Marijinim otrokom, ko ve, da morajo ljudje umirati le vsled krivde politike njegove stranke. In to ljudje, ki niso liberalci, ampak krotke kaplanove ovčice. Ker ne vemo, koliko časa bodo klerikalci še zavirali delovanje deželnega zbora, pozivljamo z vso resnostjo deželno vladu, da najde pot, po kateri pridemo do prepotrebnega vodovoda. Če daje vlada za vodovode, kjer se potreba vtemeljuje z živinorejo, mora pač tudi tam prekrbeti za dobro pitno vodo, kjer gre za zdravje in življenje ljudi. Mi smo še vedno tega mišljenja, da so za državo vsaj toliko potrebni zdravi ljudje, kakor topovi in živina.

— **Pajk pri Marijini hčeri in — vipavski adjunkt Polenšek.** Prav pred kratkim imeli smo

priliko, opozoriti naše občinstvo na originalno osebo vipavskega Polenška. Ta mož je res nekaj posebnega. Ne diši ga samo sveto katoliško prepričanje, marveč tudi eminentna juridična nadarjenost in spretnost. Le to napako in smolo ima, da se mu v njegovih katoliških možganih včasih vse vprek in vkup zmeša. Dne 10. marca je zopet enkrat prav modro sodil v neki kazenski stvari. Pred vipavsko sodišče je pribežala namreč neka Viktorija Kobal iz Slapa, ki je najpobožnejša Marijina hčerka v vesoljni vipavski dolini. Tožila pa je nekakega Josipa Vovka od onod radi razžaljenje svoje de viške časti. Ta krutež jo je razžalil s tem, da je 11. februarja videl pred in pod njenim oknom naslonjeno lestvo, na kateri je vasaoval in brenčal v neskončni ljubezni v nočno temo zaviti bogsigavedi kdo! Josip Vovk, presladko ginjen od tega liričnega dogodka, šel je in pripovedoval svoji prijateljici, da se je — kakor že večkrat — zopet enkrat tiščala Kobalinega okna fantovska lestva, in da se mu je zdelo, kakor da bi kak fantovski pajk oblezel Marijine hčerke, ki stanujejo v dotični hiši. Kakor rečeno, pošalil se je malo nad tem liričnim dogodkom. Radi tega se je moral vsled tožbe Viktorije Kobal zagovarjati pred adjunktom Polenškom. Ta sodnik pa menda ne razume prav nobene šale, kar se tiče vipavske Marijine družbe. Tako je radi nedolžnih opazk obs dil tudi »predrznega« Josipa Vovka in mu radi »pajka« naložil 6 dni zopora na brezbožni hrbet. Ta svoj izrek utemeljil je s razlogi, kjer pravi »da je gotovo nespodobno za mlado dekle, če ima ponoči fante pri oknu, to tembolj za Viktorijo Kobal, ki je v Marijini družbi, katere predpisi take stvari prepovedujejo.« Josip Vovk se je po dr. Tavčarju pritožil zoper to obsodbo in pretekli četrtak je prišla ta stvar pred ljubljanski vzklicni senat. Posledica tega je bila, da se je Polenškova sodba sijajno — pokopala. Josip Vovk je prost od obtožbe in Viktorija Kobal je zapadla v hude stroške. Istočasno pa se je od vzklicnega sodišča izreklo prepričanje, da je vasaovanje popolnoma nedolžno in nekaznjivo dejanje, ki je tudi dovoljeno Marijinim hčerkam najpobožnejše vrste. In to je ravno, kar smo hoteli danes povedati tem pobožnim stvarcema, katerim vipavski Polenšek — kakor je videti — ne privešči niti najnedolžnejšega veselja.

— **„Slovenec“** je nedavno tega nesramno napadel vipavskega župana g. Hrovatina ml. zaradi užitninskega zakupa. Če bi bil »Slovenec« pošten list, bi bil pripoznal, da je g. Hrovatina ml. storil veliko krivico. Toda glej, kaj se je zgodilo. Gosp. Lavrenčič z Vrhpolja, sin rajnega vipavskega poslanca in brat cerkniškega kaplana, sam odločen in vpliven član klerikalne stranke, je, ker je bil član zakupnega konzorcija, poslal »Slovencu« izjavo, v kateri je povedano, da je »Slov.« g. Hrovatina krivično napadel. Pošteni »Slovenec« te izjave ni hotel priobčiti; spoznal je iz nje pač, da je g. Hrovatina čast kradel, a storjene krivice ni hotel popraviti. Lepi katoličani ti »Slovenec«vi redakterji. Ker »Slovenec« te izjave ni priobčil, jo priobčujemo mi na drugem mestu.

— **Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani** ima v torek dne 28. aprila t. l. ob 3. uri popoldne v dvorani mestnega magistrata redno javno sejo s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnje seje. 2. Naznanila predsedstva. 3. Naznanila tajništva. 4. Izžrebanje novega zborničnega člana namesto dosedanjega člana gosp. Jos. Medveda. 5. Volitev 1 člana in njega namestnika v državni železniški svet. 6. Volitev 6 trgovcev, ki jih je predlagati v imenovanje za sodnike-laice pri c. kr. deželnem sodišču v Ljubljani. 6. Prošnja slovenskega čebelarkega društva v Ljubljani za podporo. 8. Poročilo o vprašanju, ali je od ženskih, ki oglašajo obrt-peke domačega kruha (črne in bele), tudi v krajih, kjer ni pekov, zahtevati dokaz usposob-

ljenosti za pekovski obrt. 9. Poročilo o obrtnih pravicah ključavničarjev, mizarjev in kovačev. 10. Poročilo o pripravah za sklepanje novih trgovinskih pogodb.

— **Iz deželne bolnice.** Čuje se nekaj, da bo vsled naših razkritij v deželni bolnici priskava. To bi bilo jako umestno in koristno, poskrbeti je pa treba, da bo preiskava temeljita in nepristranska. Pri preiskavi je treba pred vsim ozir jemati na hrano in na postrežbo, ker v tem oziru je največ pritožb. Ozirati se je pa tudi na druge okolnosti. Tako se nam zdi, da je siljenje k pobožnostim neumestno in nedopustno, da so molitve marsikakemu bolniku prava utuha, resnica pa je, da so tiste celodnevne molitve za težko bolne ljudi nekaj neznosnega. Vsaka stvar ima svoje meje in tudi s pobožnostmi se ljudi lahko maltretira. Škandalozno pa je, da usmiljenke tiste bolnike, ki nečejo k spovedi iti ali ki nečejo kupiti svetinje in podobice, kaznujejo s slabo hrano, s tem, da jim že itak ničvredno hrano pokvarijo. Tudi tej umazani kupčiji s svetinjami in podobami bi se moral konec narediti. Tako imamo priče, da so usmiljenke nadležno kakor kak židovski krošnjar usiljevale bolnikom podobno samostana sv. Pavla na Koroškem. Dan na dan so nadlegovale bolnike, naj kupijo te podobice in obetale so ljudem, da se bodo vsak dan do smrti zanje maše brale. In skoro vsak je kupil to podobico, večinoma ker so se usmiljenke bali. In za tako podobico, ki je veljala 1/4 vinarja, so usmiljenke zahtevale celo krono. Ali ni to kruto izkoriščanje revnih ljudi? Ubogi bolniki bi si bili lahko privoščili kak kozarec vina in se tako telesno pokrepčali, a usmiljenke so jih s svojo nadležnostjo pripravile do tega, da so si od ust pritrgali kronice. Ravno tako delajo s svetinjami. Zakaj jim obrtna oblast tega ne prepove? Zakaj to trpi deželni odbor? Če bo preiskava, naj se izvrši temeljito in naj se energično konec naredi obstoječim razmeram. V III. razred deželne bolnice hodijo reveži vseh revežev, kmetje, poslani delavci, ljudje, ki so od dela izmučeni in potrebujejo pošteno hrano, da se telesno okrepčajo; vnebovpijoče pa je, da se te reveže izroča na milost in nemilost nad vse lakomnemu konventu, ki ji pri hrani, krivično prikrajšuje, povrh pa jim izmolze še zadnjo kronico. Poglavja o kosarrah s poticami, šunkami in buteljkami itd. se danes še ne dotaknemo, povemo pa naravnost, da ne bomo prej odnehali, dokler se razmere v deželni bolnici korenito ne uredi. Mislamo, da je to važnejše socialno delo, kakor snovanje konzorcijskega kaplana, sam odločen in vpliven član klerikalne stranke, je, ker je bil član zakupnega konzorcija, poslal »Slovencu« izjavo, v kateri je povedano, da je »Slov.« g. Hrovatina krivično napadel. Pošteni »Slovenec« te izjave ni hotel priobčiti; spoznal je iz nje pač, da je g. Hrovatina čast kradel, a storjene krivice ni hotel popraviti. Lepi katoličani ti »Slovenec«vi redakterji. Ker »Slovenec« te izjave ni priobčil, jo priobčujemo mi na drugem mestu.

— **Iz hiralnice.** Piše se nam: Z veseljem čitam v Vašem cenjenem listu notice, v katerih se popisuje, kako škandalozno postopajo usmiljenke z bolniki v deželni bolnici. Ne morem kaj, da bi se dosedanjim pisem teh notic tudi jaz ne pridružil. Zatorej prosim vljudno, da blagovolite obelodaniti tudi sledečo istino, za katero Vam jamčim in kar more potrditi tudi mnogo drugih ljudi. Ne samo v deželni bolnišnici so tako neznosne razmere, ampak pogledati je tudi nekoliko v druge enake zavode. To je namreč hiralnica na Radeckega cesti. Nedavno tega imela sem v tem zavodu svojo sorodnico. Ko sem jo obiskovala, opazila sem, kako se šele tu malo brigajo za bolnike. Skoraj bi rekla, da do male izjeme so vsi bolniki v ranah radi same leže, vsled trdega ležišča, to je slabe posteljne opreme. Ti bolniki imajo v svojih posteljah navadno platno, katero je namazano, oziroma prevlečeno z gosto barvo tako, da je

v resnici zelo trdo, mesto da bi se zato rabilo platno, kakršno bi bilo rabiti in kakršno se prodaja v prodajalnah (Wichsleinwand). Ker se tako platno vsled obračanja po postelji večkrat zguba, leže bolniki na dotičnih trdih robah, včasih na celi kepi. To je za bolnika, ki ima rane, jako mučno. Takim bolnikom bi bilo treba, ker si sami ne morejo pomagati, dati večje postrežbe, toda — žal — temu ni tako. Na to se nič ne ozirajo. Nekoč je v moji navzočnosti neka bolnica, ki že ni mogla več čisto izgovarjati, prosila, da bi se ji nekoliko odpomoglo, da ne bi toliko trpela, ker so jo brez dvoma rane hudo pekle. Dasi ni ona mogla tega jasno povedati, smo vsi navzoči takoj vedeli, kaj želi, namreč, da bi jo postrežnica (imenovana Jungfrau) predejala ali iznova popravila (postlala) njeno posteljo. Le postrežnica ali devičarica ni hotela — ni mogla, je izključeno — razumeti, kaj želi bolnica. Ne samo na prošnjo bolnikov, temveč že same ob sebi bi morale vse strežnice vse take bolnike večkrat predejavati, da bi tem lažje prenašali bolečine ran; toda te neusmiljene usmiljenke, oziroma devičarice, se za to ne zmenijo. V gornjem slučaju je namreč naprošena strežnica mesto da bi bolnico predejala — strmite — žalostno in vendar resnično, bolnici pokazala figo in se obrnila stran. Slavno obinstvo naj ta fakični dogodek samo sodi. Taki postrežbi v tako imenovanem dobrodelnem zavodu pač ne moremo druzega reči, nego — fej!

— „Slovenec“ in „Ljubljansko gasilno društvo“. Včerajšnji »Slovenec« se z zlobnim namenom zopet pobalinsko zaletava v »Ljubljansko gasilno društvo«, češ, da v društvu zopet vré in da se pojavlja v njem nezadovoljnost. »Slovenec« in pa tistim matorjem, katerim se je vsedel na lim, bodi povedano, da je v gasilnem društvu najlepši red. Prihodnji mesec se pač res voli nov odbor, ker je potekla staremu dveletna doba, a tu je vsejedno, kdo se voli, ker vsakemu članu gasilnega društva je njegov napredek in blagi namen vcepljen v srce. »Slovenec« pri tej priliki nasvetujemo, naj pusti društva kakor sta ljubljansko gasilno in rešilno društvo, v miru ter naj jih ne suje v politično gnojnico, ki druzega ne učinkuje kot pogin, zlasti tisti kvantum kar ga priteče po — »Slovenčevem« koritu!

— Iz Zagorja ob Savi se nam piše: Resnici na ljubo prosimo radi volitev v Zagorju ob Savi konstatirati, da je volil g. učitelj Adamič z nemško stranko, ker se je vdal pritisku rudniškega ravnatelja. Vodja socialnih demokratov, gospod Čobal, se sploh volitev vdeležil ni.

— Na novem vagonu štev. FK 18439, v katerem je poštna ambulanca (Kočevje - Ljubljana) prebarvana je »c. kr. pošta«, ter se vidi le »k. k. Post«. Opozarjamo na to slavno ravnateljstvo državne železnice in prosimo, da se to popravi.

— Po volitvah v okrajni zastop v Brežicah. Dne 20. t. m. so se vršile v Brežicah volitve v okrajni zastop. Vsled podkupljenja dveh izdajalskih duš s pruskimi markami je padel cel okrajni zastop, akoravno v okraju ni skoro nič Nemcev, v nemške roke. Dasiravno se je ta prevrat dosegel z najsramesnejšimi sredstvi, slavilo se je pa pangermansko zmagovalstvo nad slovenskim ljudstvom s slavnostnim obhodom, sviranjem celjske nemške godbe in razbitjem vseh šip na »Narodnem domu« v Brežicah. Toda to ni vse. Izmed 40 nemških razgrajčev, ki so se peljali, kakor je bilo že davno prej sklenjeno, v ponedeljek iz Celja v Brežice slavit zmago nad slovenskim narodom, tvorili so večino uslužbenci c. kr. oblasti, zlasti c. kr. sodišč celjskih. Sodišči ste tako preobloženi z delom, da se v delokrog za službo nesposobnega pisarniškega obojja vpregajo neplačani pravni praktikanti in c. kr. avskultanti, vendar so se pa 20. aprila skoro vsi pisarniški uslužbenci celjskih sodišč — gotovo ne brez privoljenja uradnih predstojnikov — skoro polnoštevilno peljali v Brežice

kot člani nemškonacijonalne godbe v uradnih urah slavit zmago nad slovenskim narodom. V ponedeljek popoldne je bil na celjskem sodišču ob uradnem času navzoč samo eden uslužbenec, a vsi drugi so kot člani godbe v tem času v Brežicah v zasramovanje slovenskega naroda svirali »Wacht am Rhein«. Tudi drugi dan jih je v uradu mnogo manjkalo. Dovoljenje so dobili od znanega Germana, c. kr. sodnega tajnika Markhla, ki je načelnik in duša celjske nemške godbe in po čegar referatu so sprejemajo kot pisarniški uslužbenci k sodiščem samo taki kompetenti, ki so sposobni za sodelovanje pri celjski nemškonacijonalni godbi. Samo-osebi se razume, da je o tem vedel tudi — predsednik c. kr. okrožnega sodišča Wurmser. »Domovina« pravi: Vprašamo pravosodno upravo: Ali ste pri volji napraviti enkrat red pri c. kr. oblastih, zlasti sodiščih na Spodnjem Štajerskem? Mar mislite, da bomo mi še nadalje mirno prenašali, da bodo z našim denarjem plačani uradniki in uslužbenci nam v obraz pljuvali, z bobni klarineti in basi svirali med uradnimi urami k zmagovalstvu nad slovenskim ljudstvom? Mar menite, da bomo mi rovali prej, nego bo iz Celja za vselej prestavljen sleherni c. kr. uslužbenec, ki je sviral 20. aprila zmagovalstvo nad slovenskim narodom v Brežicah? Odločno zahtevamo, da vsi slovenski poslanci nemudoma stavijo o tem sramotnem dogodku v državnem zboru interpelacijo ali, če je treba nujni predlog. Imena vseh krivcev jim natančno naznamimo. Ako ne izposlujejo nemudoma popolnega zadoščenja za sramotno žalitev slovenskega naroda, tedaj si bo pa vzel narod sam zadoščenje, za to jamčimo.

— Štajerski deželni šolski svet je izrekel zahvalo in priznanje za sodelovanje pri zgradbah novih šol: celjskemu okrajnemu glavarju baronu Apfaltrernu, načelniku kraj. šol. sveta in županu v Gortovljah Andreju Antlogi, županu v Trbovljah Ferdo Rošu, županu v Jurkloštru Martinu Pintarju in ondotnemu nadučitelju Matiji Kavčiču, nadalje okraj. šolskemu nadzorniku Gustavu Vođušek. Končno je sklenil, ustanoviti za celjsko okolico samostojno 4-razredno dekliško ljudsko šolo.

— Volitve v Trstu. Lahi napenjajo vse sile, da bi v okolici dobili kak mandat. Dali bi zanj kar bi kdo zahteval, samo da bi mogli reči, da okolica ni čisto slovenska, da ima tržaška okolica vsaj deloma italijanski značaj, in da bi mogli iz tega izvajati naravne konsekvence. Zato pa gledajo z zanimanjem in z napeto pozornostjo vsi narodni krogi na Trst, če se posreči Slovincem ubraniti okolico laškega napada. V takih razmerah, kakor vladajo v Trstu, je narodna disciplina največje važnosti. V enem oziru se je ta narodna disciplina že izkazala. Gospoda Jakič in Dollenz sta umaknila svoji kandidaturi. Dotično izjavo gosp. Jakiča smo že priobčili. Sinočna »Edinost« pa prijavlja naslednjo izjavo: Volilcem IV. okraja! Da se prepreči cepljenje slovenskih glasov in da bi od tega ne imel morda korist naš narodni nasprotnik, izjavljam, da umaknem svojo kandidato, katere mi je bila ponujena od več mojih pristavev, in priporočam vsem onim, ki so mislili za-me glasovati, da oddajo svoj glas kandidatu političnega društva »Edinost«, Ivanu Gerdol. V Trstu, 22. aprila 1903. Fran Dollenz. — To so lepi pojavi discipline. Naj bi tudi volilci nastopili kakor en mož in glasovali za narodne kandidate.

— Peročil se je danes v Podbrezji tukajšnji pivovarnar, vrli rodoljub gospod Jurij Auer z gospodično Eto Veršičevo. Čestitamo!

— Deželna preskušalna vinska klet v Ljubljani. Opozarjamo še enkrat, da se je ta klet že danes oficijalno otvorila, a prva javna vinska pokušnja bo v ponedeljek, dne 27. t. m. popoldne, in sicer samo za gostilničarje in prodajalce vina od 3.—6. ure, za drugo sl. občinstvo pa od 6.—8. ure. Druga javna pokušnja bo pa v torek, dne 28. t. m., od 5. do 8. ure zvečer. Vinogradniki imajo še dosti vina ter bi ga radi prodali četudi po prav nizkih cenah; zato upamo, da

se osobito gostilničarji in vinski trgovci v mnogobrojnem številu udeležijo imenovane pokušnje, da se prepričajo o kvaliteti raznih vin ter da z nakupom pokažejo svojo naklonjenost do kranjskih vinogradarjev. Kupcem se bodo delila vsakovrstna pojasnila glede producentov in tudi glede cen dotičnih vin. — Ker ni vseeno po kakšnem redu da se vina pokušajo, omenimo, da je pokušati najpred mila, lahka nekisla pivavska vina, nato dolenska v obče, potem finejša vina, namreč zelena, rizling, burgundca, silvanca in sipo ter končno črna vina, namreč karmeneta in burgundca. Pri nasprotni pokušnji, ne pridejo nižja vina do svoje veljave. To velja seveda za take obiskovalce, ki hočejo res prepričati se o dohoti ter spoznati vina iz raznih krajev in leg. Kdor se pa hoče le »nafajhtati«, ta naj kar spiše 10 kozarec zapored, pa bo svoj cilj dosegel. Namizna vina se bodo prodajala po 10 h, finejša namizna oziroma buteljska vina to so: rizling, burgundec, silvanec, sipa in zelen ter karmenet in črni burgundec, pa po 20 h kozarec. Plačevalo se bo de s kuponi, ki se dobe za 1 K koj ob vstopu v klet. V vsakem vzevku je 10 kuponov ali listkov po 10 h. Radi komoditete so postavljene v kleti tudi mize in stoli. Pripomni se pa, da se ne bodo prodajala nikakaj jedila, marveč k večjemu le kruh. Glede natačevne prostora se ni bati, ker cela klet je 31 m dolga in 9 m široka ter 3 1/2 m visoka.

— Drugo izvajanje oratorija »Sv. Frančiška« v stolni cerkvi v četrtek zvečer in tretje izvajanje v nunski cerkvi sinoči se je izvršilo enako velečastno, sijajno blesteče in vselej z najpopolnejšo lepoto ter mogočnim utisom na poslušalce v cerkvah, kateri ste bili tudi pri drugem in tretjem izvajanju do zadnjega kotička prenapolnjeni. Občinstva se je zbralo posebnost pri drugi predstavi v stolni cerkvi še več, kakor pri prvi, ker so se popolnoma vsi najmanjši prostori porabili. Utis cerkvenega dela je bil vselej impozanten in občinstvo od izvajanja vedno bolj navdušeno. Pri drugem izvajanju se je po veličastni fugi prvega dela dirigirajočemu skladatelju izročil velik lovorjev venec s trakovi in napisom v imenu »Glasbene Matice«. Občinstvo je tudi v dostojni meji izražalo svoje priznanje skladatelju in izvajalcem. Sploh je vladal pri vseh predstavah v cerkvah uzoren red, občinstvo je mirno in z največjo pazljivostjo izvajanju sledilo, in posebno krasen izraz, pozornosti in utoplenja v delo je bil moment, ko je v stolni cerkvi nad 1000 ljudi naenkrat papirne liste besedila z lahkim šumenjem preobračalo. Pred cerkvami sta mestno redarstvo in požarna bramba vzdržavali red. Zbralo se je tudi pred cerkvijo vselej na stotine ljudstva, iz cerkve začuli so se tuintam mogočni akordi godbe in pevcev. Dirigent je vedno bolj sigurno in mirneje vodil svoje delo, zbor se je vselej posebno odlikoval z najlepšim petjem. Solisti so tudi drugič in tretjič prav dobro izvršili svoje naloge, sinoči je bil posebno briljant s svojo lepo arijo in basist Stejskal prav dober, sopranistinja je z enako finim predavanjem pela, bila je le nekoliko utrujena od petja zaporednih treh večerov in altistinja, ki je pravzaprav mezzosopranistinja je zadoščala in ugajala posebno v višjih legah. Posebno veselje pa je gledati in poslušati matičen zbor, kako pozorno, točno, razumno in lepo svojo ulogo izvršuje. Sveži glasovi zenskega zbora in prelepo uglajeno predavanje moškega zbora razliva čez celo prireditelstvo neko posebno milino. Orkester je postal pri treh izvajanjih vedno bolj enoten in je bil vselej izvrsten. Sinoči so se posebno vijočine s finostjo odlikovale in je pomnožitev goslarjev posebno v nunski cerkvi fino donela. Vsepe naše »Glasbene Matice« je s temi prireditvami velikanski. Skladatelj P. Hartman je bil predvčerajj sinoči presrečno od občinstva vsprejet. Ljubeznivost njegovega nastopa, energično vodstvo in odkritosrčna poštenost njegovega značaja in njegove glase nam napravljajo njegovo osebo zelo simpatično. Za svojo požrtvovalnost in trud, da je došel osebno v Ljubljano dirigirati svoje delo, zasluži vso čast in zahvalo.

— Koncert »Glasbene Matice«. Pri izvajanju so bila vsa mesta razprodana in občinstva je še mnogo, ki ni dobilo vstopnic. Napolnila bi se cerkev še parkrat posebno z nizkimi cenami, vendar zaradi sodelujočih ni moč več predstav, ker bi se zbori in solisti preveč utrudili, in morajo tuji sodelujoči odpotovati. Po noči odpeljali so se iz Ljubljane solisti z brzovlakom na Dunaj in v Zagreb, godci 97. pešpolka pa o polnoči v Trst nazaj. Pred odhodom so imeli godci 27. in 97. pešpolka skupno večerjo v hotelu pri »Lloyd«, pri kateri je koncertni vodja Hubad orkestru napil in izrekel svoje pri-

znanje v svojem imenu »Glasbene Matice«.

— »Žensko telovadno društvo« v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 3. maja v sokolovi dvorani »Narodnega doma« svojo III. telovadno skušnjo. Letos nastopijo prvič tudi članice društva. Veliko zanimanje, ki vlada vsako leto za te telovadne skušnje, je najboljši porok, koliko simpatij si je pridobilo to društvo v kratkem času svojega delovanja. Polagoma se tudi pri nas uvideva, kako neobhodno potrebna je sistematična telovadba za ženske. Kreпка, zdravo telo, utrjeni udje, to naj bo prvo stremeljenje vsakega človeka, ker le na tej podlagi je šele mogoče višji duševni razvitek. Zato smo iz srca hvaležni telovadnemu društvu, ki tako požrtvovalno skuša izboljšati našo mehkužno žensko generacijo. Dolžnost vsake ženske pa je, podpirati po svoji moči žensko telovadno društvo, ki je tako velevredno in pomembno za razvoj slovenskega žensstva.

— Pevsko društvo »Ljubljana« opozarja vse ljubitelje petja in lepe narave na svoj letošnji prvi izlet, ki se vrši v nedeljo 3. majnika na Sv. Katarino. Prva partija se zbira ob 3/6. uri zjutraj pred »Narodnim domom« in odhaja ob 6 uri čez Goranjo Šiško, Podutik in Toško čelo na Sv. Katarino. Kdor se z vlakom pelje, odhaja ob 7. uri zjutraj ali ob 12. uri popoldan do Medvod in od tu peš na Sv. Katsirino. Kolesarji se zbirajo ob 3/10. uri pred kavarno »Evropo«, ter se ob 10. uri odpeljejo do Medvod, odtam peš na Sv. Katarino. Komur je za krasen daljši sprehod, ta se naj udeleži; žal mu gotovo ne bode. Vsak je dobro došel!

— Slovensko trgovsko društvo »Merkur« naznanja, da je posredovalni odsek tega društva svoje poslovanje popolnoma na novo uredil, tako da bo popolnoma in vsestransko odgovarjal našim razmeram. V to svrhu si je nabavil potrebne tiskovine ter sestavil poseben poslovni red, katerega pošlje prihodnje dni vsem p. n. društvenim članom na ogled. Da pa bode mogoče posredovalnemu odseku uspešno delovati, ter voditi natanko statistiko izpraznjenih služb, prosimo vse gospe trgovce, najsi bodo društveni člani ali ne, da službe, katere oddajo, takoj javijo posredovalnemu odseku. Ako se kateri izmed gospodov trgovcev (tudi nečlan) želi natančneje informirati o poslovanju posredovalnega odseka, se mu odpošlje poslovni red tudi takoj brezplačno. Vsa pisma, tičjoča se posredovanja služb, je naslovljati: Slovensko trgovsko društvo »Merkur«. Posredovalni odsek v Ljubljani.

— Slovensko trg. društvo »Merkur« opozarja svoje člane še enkrat na današnje predavanje o starostnem zavarovanju, ki bo danes ob 9. uri zvečer v društvenih prostorih »Narodnega doma«. K temu predavanju se vabijo tudi prijatelji društva, ki niso člani.

— Klub slovenskih biciklistov »Ljubljana« letošnji občni zbor bo v četrtek, dne 30. aprila t. l., ob 3. uri zvečer v restavraciji »Narodnega doma« v Ljubljani.

— Vojaški veteranski kor v Ljubljani. Občni zbor bo v nedeljo, dne 26. aprila t. l. ob 9. uri dopol. v dvorani »Mestnega doma«.

— Slovenska drama. Skoro vsa Spodnja Štajerska se je z veseljem in navdušenjem odzvala gostovanju slovenskih igralcev in povsod pozdravljajo to idejo, tako na primer so najlaskavejša pisma poslali iz Vranskega dva večera 6. in 7. maja, 9. Šoštanj, 10. Šmarje pri Jelšah, 16. Maribor, 17. Ljutomer, 20. Ribnica, 21. Brežice, 24. Smihel pri Pliberku na Koroškem, 28. aprila v Idriji, 29. Gorici, 3. maja gostuje Danilo v Celju v »Desetem bratu« kot Dolef. Na Koroškem se bodo igralci mudili kar tri dni. Repertoire je jako raznoliken in kakor nalašč prirejen za male odre, tako: noviteta »Poljub« od Luigia Rossi, »Kdor se poslednji smeje«, gluma v enem dejanju, spisal Knaufova, Gounod: »Faust«, Sibel, arija, Čehov »Snuhač«, šala v enem dejanju »Brez denarja«. Parodistična opereta v enem dejanju poleg stare prireditelja za mali oder Fr. Lier in že poznata igra »Ženski Otelo«. Ker ima g. Danilo koncesijo, ni toli zaprek kakor lansko leto za prireditelja predstav. Gostovanja se udeležijo sledeči člani: Danilo, Lier, Dobrovoljni, Verovšek, Nučič, kapelnik Benišek, in Perdan. Izmed dam: Danilova, Dobrovolna, Kočevarjeva in Izla-karjeva.

— Dramatični klub v Postojni vprižori dne 10. maja 1903 v veliki dvorani narodnega hotela v Postojni dve šaloigri. Čisti dohodek namenjen je za zastavo telovadnega društva »Sokol« v Postojni.

— Za mlekarne in sirarne. Deželni odbor obvešča s tem vse mlekarne in sirarske zadruge in

kmetijske podružnice, da se zglašajo pri deželnem odboru, ako žele dobiti deželnega sirarja, da uravnava njih mlekarne in sirarne. Tudi za poletno planšarsko dobo je na brezplačno razpolago deželni sirar, ki more tudi za nekaj tednov ostati na planinah.

— Ustrelil se je v Dobrini pri Rogatec posestnik Matija Peklič vsled neke neozdravljive bolezni. To je prvi slučaj v tej fari, da se je kdo ustrelil.

— Sneg in mraz no No. tranjskem sta močno škodovala češnjam, jabolkam in hruškam, ker sta mraz in snežni cvet zadušila. Na polju se pri žitu poznajo isto tako nasledki mraza in slane!

— Izpred sodišča. Kazenski razprave pri tukajšnjem deželnem sodišču. 1.) Od zatožbe zaradi hudodelstva goljufije sta bila oproščena France Šepin in njegova žena Terezija Šepin iz Strazišča, ker se ni moglo dokazati, da sta imela namen prevariti razne stranke, od katerih sta prijela (posojilo za izvrševanje mesarske obrti v Boh. Bistrici. 2.) France Tičar, Janez Tičar, Andrej Polajner, in Jože Gale fantje iz Predvora so zvečer 25. sušca v Zgor. Boli z leskovimi palicami pretepli Andreja Janežiča in ga na desnem kolenu in na glavi poškodovali. Prvi trije so bili obsojeni vsak na 4 tedne, zadnji pa 3 tedne zapora. 3.) Že večkrat zaradi beračanja in vlačuganja kaznovani France Zupan iz Zgor. Otoka je dne 25. sušca t. l. iz grajščinskega bleva v Podvinu, med tem ko so bili domači pri dopoldanskim službi božji odvezali 200 K vredno kobilo, se nanjo usedel in jo hotel odgnati skozi bližnji gozd in odtod po državni cesti v Kranj. Komu je pa prišel patrolujoči orožnik nasproti, se ga je tako vstrašil, da je raz konja padel. Zagovarjal se je s tem, da je konja na cesti ujel in da ga je hotel sam lastniku domu peljati. Obsojen je bil na 6 mesecev težke ječe, in da se ga odda po prestani kazni v prisilno delavnico. 4.) Na 10 dni strogega zapora in na 10 K denarne globe je bil obsojen Luka Podobnik hlapec iz Koprivnika, ker se je hotel vojaški dolžnosti odtegniti s tem da je hotel v Ameriko odpotovati. — Notar dr. Cibej v Gorici je bil obsojen zaradi zakonolomstva na 400 K globe, njegova ljubica, žena bivšega policaja Franceschinija, pa na 300 K globe, oziroma 15 dnevni zapor.

— Samomor na pokopališču. Deželni svetnik in vodja okrajnega glavarstva za ljubljansko okolico, gospod Ferdinand markí Gozani, se je danes dopoldne na pokopališču pri Sv. Krištofu ustrelil. Zadel se je v srce in bil takoj mrtev. Markí Gozani je že dolgo bolehal; imel je hudo naduho in bil tudi na jetih bolan. V zadnjem času je bil vedno zamišljen in potr in so njegovi prijatelji na njem opazili da je čudno raztresen, časih kakor bi ne bil prav zdravega uma. Danes zjutraj ga ni bilo v pisarno, pač pa je poslal ključe od blagajne s kolodvora svojemu namestniku g. višjemu okr. komisarju Lapajnetu. Okoli 9 ure dopoldne je prišel na pokopališče. Mežnar Peter Medved ga je videl priti na pokopališče, pa ga ni spoznal. Opazil pa je, da je njemu tuji gospod ves bled in potr. Videla ga je tudi pasarjeva žena Elizabeta Kregarjeva in se gledala za njim, ko je šel proti mrtvašnici. Na vogalu mrtvašnice se je markí Gozani ustavil. Nakrat je počil strel in markí Gozani se je zgrudil na tla. Čuvaj, ki je bil v mrtvašnici, ni slišal strela, pač pa ga je slišala gospa Kregarjeva. Videvši, kaj se je zgodilo, je vsa prestrašena tekla v mežnarijo in povedala, kar je videla. Mežnar je obvestil policijo. Na lice mesta prihiteli policijski zdravnik g. dr. Illner pa je mogel le konstatirati, da je markí Gozani mrtev. Ustrelil se je iz revolverja najmanjšega kalibra, a zadel se je naravnost v srce, tako da je bil takoj mrtev. Mogoče je, da je zavil poprejši nekaj strupa, ker so našli pri njem prazno steklenico za strup in ker je njegov obraz tako spremenjen, kakor navadno samo pri zastrupljenih. Truplo so prenesli v mrtvašnico. Pri umrlem so našli listek, na kateri je zapisal nekaj konfučnih besed. Ta listek svedoči, da se je nesrečnemu možu zmešalo in da si je v trenutku duševne zmedenosti končal življenje. Ferdinand markí Gozani se je poročil 15. julija l. 1847. v Ljubljani kot sin grajščaka na Volčjem potoku. Po izvršenih pravnih študijah na vseučilišču v Gradcu je vstopil 22. novembra 1871. v službo pri deželni vladi v Ljubljani. Nekaj časa je služboval v ministrstvu notranjih del, potem pa prišel na Kranjsko nazaj. Bil je okrajni glavar v Črnomlju, v Postojni in dolgo let v Ljubljani. Koder je služboval, je bil povsod jako priljubljen, ker je bil blagega srca, pravičen in potrpežljiv. Pomagal

— Dalje v prilogi.

je rad, koder je mogel, in blagor prebivalstva mu je bil res pri srcu. Posebno v Postojni, so ga ljudje tako radi imeli, kakor še nikdar nobenega političnega uradnika. Kar na rokah so ga nosili in doborščni, ljubeznivi in koncilijantni mož je to v polni meri zaslužil. Tudi kot vodja okrajnega glavarstva za ljubljansko okolico si je pridobil splošno spoštovanje. Ljudje so hitro spoznali, da imajo v njem iskrenega prijatelja in zato so ga visoko čislali. Kakor pri prebivalstvu, tako je bil pokojnik tudi pri svojih predstavljencih in kolegih iz kmetijskega sveta kot človek in kot uradnik, ki je svoje dolžnosti vedno natančno in vestno izpolnjeval in bil v vsakem oziru uzoren uradnik in ljub tovariš. Tudi v narodnem oziru je bil pokojnik strogo pravičen. On je bil edini okrajni glavar, ki se je udeležil glavne skupščine družbe sv. Cirila in Metoda in je pri tisti skupščini s topilimi besedami napil naši narodni šolski družbi. Zapustil je troje otročev in mlado vdovo, hčer vpokoje-nega, v Ljubljani živečega polkovnika gosp. Riedla. Tragični konec markija Gozanija je obudil splošno sočutje v vseh krogih ljubljanskega prebivalstva. Bodi blagemu možu ljub spomin!

— **Pomankanje delavcev in neugodno vreme** ovirata letos močno napredek stavbnih del, zaradi tega bo marsikatera zgradba šele v jeseni dovršena in osnažena.

— **S stavbnega odra padel.** Danes zjutraj je padel štukaterski vajenec Elija Mariotti pri zgradbi Korsikove hiše na Bleiweisovi cesti s 6 metrov visokega stavbnega odra in se na obrazu posko-doval in tako znotraj pretresel, da so ga morali z rešilnim vozom prepe-ljati v bolnico. Mariotti je nesel na oder vrečo mavca in ko je vrečo od-ložil, hotel je iti skozi okno v sobo, pa je omahnil in padel na cesto.

— **Zaprl so včeraj postopača** Ludovika Petroviča, ker je ukradel črevljarskemu pomočniku Ivanu Galetu v Hilšerjevih ulicah črevljarsko orodje in srajco, katero je imel spravljeno v izkuhu v Kolodvorskih ulicah št. 10. Petrovič je ukradene reči takoj prodal v gostilni »pri Škucu«, denar pa zapil s svojimi prijatelji.

— **Za kruhom.** Danes ponoči se je odpeljalo z južnega kolodvora 160 hrvaških delavcev na Bavarsko in Solnograško dela iskat. V Ameriko se je odpeljalo 11 oseb.

— **Izgubljene in najdene reči.** Včeraj izgubila je neka šolska učenka na poti po Poljanski cesti do Ambroževega trga zeleno usnjato torbico, v kateri je imela denarnico z bankovcem za 50 K in s 30 K drob-čica. — Šolski učenec Franc Zajc v Spodnji Šiški št. 10, je našel dne 23. t. m. na Drenikovem vrhu srebrno žepno uro.

— **Društvena godba** priredi v nedeljo, 26. t. m., pri g. Vosper-niku svoj koncert. Začetek ob 8. uri zvečer, vstopnina 30 h.

— **Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju** mestne občine ljubljanske od 12. do 18. aprila 1903. Stevilo novorojencev 10 (= 1338‰), mrtvorojencev 1, umrlih 31 (= 3298‰), mej njimi jih je umrlo za ošpicami 1, za vrtico 2, za jetiko 7, za vnetjem soplinskih organov 3, vsled mrtvica 1, za različnimi boleznimi 17. Med njimi je bilo tujecev 11 (= 358‰), iz zavodov 19 (= 613‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboli-li, in sicer za ošpicami 3, za škari-latio 2, za vrtico 4, za ušenom 1 oseba.

— **Najnovejše novice.** Zopet maščevanje nadškofa dr. Kohna. Nadškofovo duhovno sodišče je obsodilo duhovnika Dostal-Lut-novskega v Nov. Jičinu, ker se je kot urednik nekega lista zameril dr. Kohnu, v trimesečno ječo. Obsojeni je vložil protest. — Okradeni konzul. Pri nemškem konzulu na Dunaju se je izvršil pri belem dnevu ulom ter mu je bilo ukradenih med drugim 12 zlatih ur v vrednosti 4000 K. — Ve-likanski snežni plazovi so na-ppravili na Tirolskem veliko škodo. Južno Rovereta so podslu dve kmetici. — Strašna eksplozija se je pripetila v Minneapolisu. Raztrgalo je 11 oseb. — Zaradi umora hotelirja Wolfa v Pragi na smrt obsojeni vojak Pučko, rodom od Sv. Jakoba v Slov-goricah, je v ječi na smrt bolan. Ob-sodba pa še ni potrjena, temuže je za-čelo garnizijsko sodišče z novimi poiz-vedbami, kojih konca pa vsled jetike skoraj gotovo ne doživi. — Sleparka. V Sopronu se je začela včeraj obrav-na zoper Imro Tihany, ki je na ime barona Chlumecke ga ponaredila menic za 62.000 K. — Bivša srb-ska kraljica Natalija je postala zelo vneta katoličanka. Pri nekem ka-toliškem dobroduelnem bazarju v Parizu je bila te dni prodajalka. — Baron Banffy se vrne v politično življenje. Liberalna stranka v Velikem Varadinu

mu je ponudila mandat za mesto, in Banffy je izjavil, da z veseljem nastopi mesto Kolomana Tisze. — Vanderbilt, oče vojvodinje Marl-borough, ki je ločen od svoje žene, se zopet poroči, in sicer z vdovo Herri-man. — V zadevi zavoda sv. Je-ro-nima je rimsko sodišče zavrglo pritožbo Dalmatincev ter jih obsodilo na stroške.

— **V spomin Dezidera Szilágyija.** Minister Darayi je osnoval na erarskih posestvih v Apatinu, Pri-glevici in Sonti kolonije ter jih združil v samostojno občino. Osnova je 260 naselbinskih rdobin ter podaril vsaki 20 oravov zemlje in potrebiti les za stavbe. Razun tega je dozidana občinska hiša, župnikovo in učiteljsko stanovanje. Cela kolonija šteje 1112 prebivalcev. Ker pa občina še nima imena, dogo-voril se je ustanovitelj z ministrskim predsednikom Szellom, naj se krsti ob-čina po ustanovnikovem prijatelju, biv-šem ministru Szilágyiju.

— **Pretkan slepar.** V Pariz je prišel mlad trgovski pomočnik. V drevedu ga ustavi elegantno oble-čen gospod ter ga osorno nagovori: »Ali nimate drugega dela, kakor se pri belem dnevu sprehajati? V vaših letih sem bil že prvi komij v veliki trgovini!« Mladi mož se je opraviče-val, da bi rad delal, pa dosedaj še ni dobil dela. »Ako je temu tako,« reče gospod, »sprejem vas jaz. Za začetek vam plačam mesečnih 200 frankov. Mladenič je bil zadovoljen. Bodoči principal ga povabi tik na-videzne svoje trgovine na kozarec vina. Komaj sta sedla, ko priteče navidezno komij gororok s peresom za ušesom ter pripoveduje, da je došla ravnokar večja pošiljatev, a blagajnik je odšel s ključki k svoji bolni ženi. Principal je segel v žep, da plača potrebitih 300 frankov, toda »ne-sreča« je hotela, da ni imel pri sebi dovolj denarja. Radovoljno ponudi novo sprejeti pomočnik svojih 300 frankov, s katerimi je prišlec ravno tako naglo odirjal, kakor je prišel. Ko sta spila, pelje ga navidezni go-spodar v veliko hišo z dvema izho-doma, kjer je pustil mladega moža »malo potrpeti« ter je sam zginil skozi druga vrata za vedno.

— **Najemnika kralja Ed-varda.** Nekaj posebnega kakor pri nas fidekomisne graščine so najemniki angleških vladarjev. Dobili so od svo-jega kralja kako graščino za posebno zaslug v najem, a najemnina je na-vadno uprav neznačna, toda pomembna za najemnika. Vojvoda Marlborough večni najemnik gradu Woodstock in vojvoda Wellington, večni najemnik gradu Strathfields-Ysaye, morata za najemnino poslati kralju vsako leto dve francoski zastavi in sicer prvi dne 2. avgusta, ob obletnici bitke pri Blen-heimu, drugi pa 18. junija, ob obletnici bitke pri Waterloo. Najemnik gradu Buckland v grofiji Kent pa plača še manjšo najemnino, poslati mora namreč prvo rudečo rožo, ki mu svete na vrtu, kralju v London. To je namreč poetičen spomin na krvave boje, ki sta jih bila oba rodova »Rose« za prestol. Bolj prozaična je najemnina graščaka v Bonburgu. Ta mora namreč poslati kralju Edvardu VII. za veliko-noč 1300 jajec in 140 piščet.

— **Kakšen bi bil moral biti bojenik.** Znana švedska pisateljica in bojavnica za žensko emancipacijo, El-len Key, je imela nedavno pred vse-učilnično mladino obeh spolov pred-a-vanje o reformi zakona. Za sklepanje zakona zahteva govornica za moža in ženo polnoletnost. Razlika starosti med možem in ženo naj bi ne znašala več kot 25 let, da ne dobe otroci prestare ali premlade starše. Pred poroko naj bi mož in žena prinesla zdravniško spričevalo o telesnem zdravju. Odgo-vornost in dolžnost oskrbovanja otrok naj bi imela oba zakonska v ednaki meri. Sploh bi naj zakonska v zakonu ne imela medsebojno drugačnega sta-lišča, kakor dva kompanjona v trgo-vini. Delovanje žene v gospodinjstvu mora imeti isto vrednost kot možjevo delo, zato se mora pred zakonom do-ločiti za ženo »odškodnina«, ki se od-meri po moževih dohodkih. Ako je delovanje obeh zakonskih tako, da mora narazen stanovati, velja načelo, da potrebujejo otroci bolj mater kot očeta. Ko pa doseže otrok 15. leto, naj se sam odloči za bivanje pri očetu ali pri materi. Tudi za ločitev zakona podaje Ellen Key recept. Zakon bi se naj smel ločiti šele po najmanj enoletnem ob-stanku. Potem morata zakonska, ako se že vsekakor hočeta ločiti, eno leto ži-veti ločena, in ako vkljub temu osta-neta pri svojem sklepu, proglasi se zakon brez vsake tožbe in obravnave za ločen. Ali se vsakojaki otroci prisodijo očetu ali materi, o tem odločuje poseben od-bor, sestavljen iz mož in žen. Nezakon-ski otroci bi morali imeti z zakonskimi enako pravico do dedščine. Mož, ki zapelje mladoletno deklico ter jo pri-pravi ob dohodek, bi moral biti prisil-jen isto drževati. Govori se, da bo de-tukaj našete nasvete norveška vlada vpoštevala pri sestavi nove postavbe o sklepanju in razveljavljenju zakonov.

— **Turška molitev.** Koran (verski zakon) zapoveduje mohamedancu petkrat na dan moliti in to: v saba (pred zoro) opoldne, v jičindijo, (po poldne, v akšam (zvečer) in v jaciiji (po noči). Pred molitvijo se popne mu-ezīm (turški duhoven) na minaret mo-šeje (zvonic mohamedanske cerkve) vabi k molitvi, ter na ves glas takole vpije: »Alahu ekber ešeduen lailahe atelah, ešedu ene muhameden resulah, haj evalesolah hajalelalah. Alahu ek-ber, lailahe ilalah!« To se reče po naše: »Bog je velik, čez vse je povzdignen, brez njega ni Boga in Mohamed je njegov prorok!« Na ta klic hite moha-medanci, in to samo moški, ker ženske doma molijo, k mošeji, izujejo se tam, operejo si noge in obraz na studencu pred mošejo, ter stopijo bosonogi, ali pokriti v svetišče, tam se razporede v vrste, kakor vojaki in glasno molijo za muezimom, pri tej priliki pa kakor na komando padajo na kolena, ustajajo, mahajo z rokami, ter se prilično tako vedejo, kakor vojaki pri gimnastični vežbi, to pa vse delajo z resnobo in nepopisljivo pobožnostjo. Po molitvi po-išče vsak svoje obuvale, se obuje in gre mirno domov. Turška molitev je po naših pojmih čudna in smešna, ali strogo in globoko pobožna in morebiti Bogu bolj dopadljiva, kakor pa naša.

— **„Sramota“ za Monakov-sko in Bavarsko.** Monakovski magistrat namerava napraviti na trgu „Isartor“ umetniško izdelan studene-c, za kar mu je na razpolago 42.000 mark iz ustanove princa vladarja. Proti temu se je ustanovila „liga za pobijanje vprašanja o studencih“, ki šteje že 1500 udov ter ima geslo: „Boj vodi!“ Zveza je izdala poziv na prebivalstvo, naj se skupno upre magistratovi nakani. V pozivu se pravi, da ako pride tujeec po glavnem trgu ter sliši poleg razkošnih pivovaren šumeti studenec, napravi to nam neugoden utis ter krati veljavo mesta. Ze dandanes je glede vode pre-veliko razkošje, ker pride na osebo 7½ hl vode na dan. Ze se opazuje sedaj, kako si da marsikateri mešan tajno ponoči prinese vode iz studencev za pijačo, kaj se le bo, ako dobi mesto na glavnem trgu novi studenec. Končno opozarja poziv tudi na škodljive posledice vodopitja, kakor krofi in — vodene glave. Pripomniti je, da ta poziv ni izšel za šalo, temuč iz odkritega ogor-čenja za pivovarstvo interesovanih Mo-nakovčanov.

— **Prorokovanje za leto 1903.** Francoska vremenska proro-alka, madame de Thèbes, je ravnokar izdala svoje prorokovanje za leto 1903. Leto se zanjo namreč ne prične s 1. januarjem, temuč s pomladjo, t. j. 21. marcem. Ako je madami verjeti, čaka nas resno, trdo leto. Ze številke 1903 so po njenem prorokovanju neugodne — seštete dajo nesrečno številko 13. K sreči pa je med njimi številka 3, ki pomeni srečo. Nadalje je letni vladar Saturn, ki je ljudem sovražen, pač pa podpira kmetovalce in vinorejce in šed-ljive ljudi. Za Francosko bo baje iz-padlo leto nesrečno. Med 21. marcem in 22. junijem bo doživela Francoska žalostne finančne katastrofe (ako ni proročevalka druga — Tereza Hum-bert.) Nadalje bo žalost v višjih poli-tičnih krogih in pri gledališnih igralcih. Pogorela bodo gledališča, eno v pokrajini, eno (?) tudi v Parizu. Prvo prorokovanje se je res uresničilo, kajti že 7. t. m. je pogorelo gledališče v Lille. Med junijem in septembrom bo žalo-vala obmedna dežela proti severu, ker se bo vladarju pripetila velika nesreča. Med 22. septembrom in 23. decembrom bo vladal v Avstriji velik nemir, ki bo nastal iz političnih vzrokov, ter ne bo vzroka (?) žalovati. Ako se bo evropski mir tudi držal leta 1903., nastane pa gotovo leta 1904 vojna, in sicer je bo provzročila Rusija. Najbolj usodno bo četrtletje od decembra 1903 pa do marca 1904, in sicer za Nizozemstvo Ameriko in Angleško. Elementarne ne-gode se bodo zgodile v južni Ameriki, politične pa v zedinjenih državah. Kolonijalna ne-zgodia in grozni politični škandali groze Angliji. Tudi Francoska bo pritegnjena ter zrla v negotovo bo-bočnost, toda prenehala vsled tega ne bo, »tako zaključuje Thèbes „tolazilno“ svoje prorokovanje.

— **Točni odgovori.** Ko je prišel svoječasno neki knez, ki ga je spremljal neki grof, k papežu ter je bil knez sprejet v avdienco, dočim je mor-al čakati grof v predsobi, zadril se je jezen nad papeževim komornikom: »Ali pa tudi veste, da sem jaz grof I?« Ko-mornik mu mirno odgovori: »To sicer dokazuje Vaše obnašanje, a ne opravi-čuje.« — Vojvoda jorški je pokazal pri neki pojedini na cele vrste izpra-znjenih steklenic ter jih imenoval »po-morščake«. Neki mornarski častnik se je čutil žaljenega ter vprašal vojvodo, kaj misli s tako poniževalno primero. Vojvoda je odgovoril: Imenujem jih pomorščake, ker so storile svojo dolž-nost ter so pripravljene, isto zopet sto-riti.« — Papež Pij IX. je bil sicer zelo mirnega vedenja, a pri tem skrajno sarkastičen. Nekoč je sprejel mladega angleškega atašeja, ki je kar oči zvi-jal, kako bi se papežu pokazal v večji

ponižnosti. Papež mu je ponudil smod-ko, v mladi diplomat je odgovoril: »Hvala lepa, Vaša svetost, nimam no-benih grdihi razvad.« — »To ni grda razvada, ako bi bila, bi jo gotovo imeli,« je odgovoril mirno papež. — Dr. Radcliffe je slovel kot izboren zdravnik, pa tudi kot zelo robat člo-vek. Nekoč si je dal napraviti kameniti tlak pred hišo. Ker pa je prišel ravno tačas zraven, ko je delavec posul tlak z drobnim peskom, zakričal je zdravnik: »No, malopridnež, ali hočeš biti za tako delo plačan? Pokvaril si mi tlak, in da bi pokrli svoje slabo delo, posipal si z zemljo.« — Delavec pa je mirno od-govoril: »Doktor, moje delo ni edino slabo delo, ki ga krije zemlja.« — Med istim dr. Radcliffem in znanim sli-karjem Godfreyem Knellerjem, ki sta si bila sosed, je zavladalo v začetku tako prijateljstvo, da sta si dala celo po-dreti zid, ki je ločil njuna vrta, da sto se mogla večkrat shajati. Toda kakor se že rado zgodi med sosedi, prišlo je tudi med zdravnikom in slikarjem do nesporazumljenja. Nekega dne pošlje slikar svojega služabnika k zdravniku sporočiti, da bo luknjo v zidu zopet za-mašil. Zdravnik je naročil služabniku »Reči svojemu gospodu, da sme storit z izhodom kar hoče, le preslikati ne.« Kmalu se je služabnik vrnil od slikarja z odgovorom: »G. Kneller je pripravljen od svojega sosedu vse spre-jeti, tudi najhujše surovosti, le njegovih — medicin ne.«

Književnost.

— **„Mali vitez“.** Izšel je 8. sešitek tega Sienkiewicza romana ki ga izdaja knjigotlačnica Kleimayer & Bamberg. Cena 40 vin.

— **Dober svet.** Kdor si želi lepo trato narediti, temu priporočamo, da si naroči od c. in kr. dvorne trgo-vine za semena Edmund Mauthner v Budimpešti travno mešano seme »Promenadnega ali Marjetič-nega otoka«. Za 29 let pošilja Mauthner za krasne nasade v Budim-peštu in Marjetinem otoku ta travna semena. (300—42)

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 25. aprila. Počenjanje nadškofa Kohna v Olomucu pride že v prvi letošnji seji poslanske zbornice na razpravo. Kakor se čuje, spravijo češki poslanci sen-zacionalne reči na dan.

Budimpešta 25. aprila. Zbor-nica nadaljuje razpravo o pro-računskem provizoriju. Opo-zicijska dela obstrukcijo z dolgimi govori.

Cetinje 25. aprila. Dva bata-ljona turškega vojaštva v Skadru sta odšla v Prizrend. Konzuli v Skadru so prosili, naj se vrneta, ker sicer se lahko zgođe napadi.

Beligrad 25. aprila. Vlada je zbrala več bataljonov vojaštva na turški meji.

Carigrad 25. aprila. Zaupna poročila, došla turški vladi, na-znanjajo, da pripravljajo Armavtje atentate na razne konzulatske funkcionarje zlasti na ruske. Vlada je sterila kar treba da atentate prepreči.

Pariz 25. aprila. 13 kapel in samostanov so včeraj zaprli. Jama še ostane za sedaj odprta.

Pariz 25. aprila. Vest, da misli ministrski predsednik Com-bes zaradi konfliktov s preziden-tom Loubetom, odstopiti, se potrjuje. Radikalci in socialisti ne bodo nobene vlade podpirali, če ne nadaljuje boja proti klerika-lizmu.

Gospodarstvo.

Kako povzdignemo govedo-rejo? (D dalje.)

Rodovniki so še dobrota v tekmo-valnem oziru, osobito, ako se radi njih, ali na njihovi podlagi razpišejo pri raz-tavah javna darila in dobitki. Kako se tedaj živinorejci žurijo!

Iz rodovnikov se sestavlja čedov-nik (Herdebuch), ki služi eventualno tudi svetovnemu trgu kot adresna knjiga. Ako je isti zanesljiv in strog, ima se-veda boljše ime. Kupeci z zaupanjem kupujejo živino, posestniki jo lahko po najvišjih cenah prodajajo.

Jako umestno in potrebno bi bilo, da bi se vendar že enkrat tudi sloven-ski živinorejci poprijeli rodovnikov. Ta korak bi bil nepopisne važnosti za pro-evit naše govedoreje. Začetkom naj bi ga uvedli vsaj boljši posestniki, umnejši govedorejci, polagoma jih bodo že tudi slabejši posnemali. Kmetijska družba bi lahko skrbela za to, da bi dobili vsi

posestniki jednotne formulare za rodov-nike (morebiti z navodilom za rodovni-kovanje). Za pouk o rodovnikovanju bi morda — ako bi bilo treba — najlažje skrbeli načelniki kmetijskih podružnic, pa naj bi že isti sami dajali navodila, ali pa naj bi jim priskočili na pomoč drugi veččaki, kakor živinozdravniki, učitelji itd.

Začnimo in trud se nam bode go-tovo izplačal!

III.

Več jednotno postopajočih živino-rejcev doseže vsled cilj, kot posa-menziki. Ravno vsled jednotnosti se ži-vinoreja spravi šele v pravi, do gotovega uspeha vodeč tir. Namen živinorejskih zadrug je ukrepati vse potrebno v do-sego kolikor najbolj uporabne živine.

Znano je namreč, da je ta žival bolj, ona manj uporabna. O tem raz-ločku kmetič obično nima veliko pojma. Naši ljudje n. pr. ne vedo, da je ona krava najbolj uporabna, ki nam daje veliko mleka, ki nam daje veliko mastnega mleka, a pri vsem tem le malo požre. Trije faktorji se morajo torej upoštevati, če hočemo mlekarice presojati, ne pa samo m'n'o-žina mleka, kakor je pri nas v na-vadi. Zato tudi ne vemo koliko vredno živino prazaprav imamo, kar nam go-tovo le škoduje.

Danci so glede uporabnosti govede že zdavnaj na jasnem. Poslužujejo se v to svrhu nekake srednje poti mej zadrugami in samostojno živinorejo — takozvani »mlekogledskih družtev« (Kontrolvereine.) S temi se za male troške omogoči vsakemu Dancu izvedeti natančno vrednost in uporabnost živin-četa.

Ravno ta družstva, v zvezi z ži-vinorejskimi zadrugami so dansko kmetij-stvo v zadnjem desetletju neverjetno povzdignila. Razvila so se vsled kot dopolnilo živinorejskih, produktivnih za-drug.

Ker se pa nam ravno ta družstva zde ugodna tudi za naše razmere, ne kot dopolnilo zadrug, marveč kot pri-prava zanje, zato hočemo tudi mi omeniti v kratkem njihov namen in pomen.

Združijo se več ali manj posestnikov jednega ali več bližnjih krajev, katero razmerje je odvisno največ od števila (300—400) krav, ki jih imajo posest-niki. Združijo se, da z združenimi močmi vstrajno nadzorujejo živino in vzgoje na ta način naj uporabno blago. Ker imamo pri govedi največ dobička od mleka, je umevno, da je prvi namen teh društev redno za poškušnjo molziti, določujekoličino in ka-kovost mleka pa preračunaje použito hrano!

Da društvo deluje, je potrebno za dolovanje mlečne količine in kakovosti pripravno orodje, zapisnik za ka-kovost, količino in uporabo krme pa produkta in končno mlekogled (kon-troleur, Revisor.)

Naloga mlekogleda obstaja v tem, da nadzoruje molžo in poučuje molžice. Tehta mleko posameznih krav, določuje iz povprečne jutranje, opoldanske in večerne količine povprečno maščobo, preračunava použito hrano pa določa način krmljenja. Vknjižuje tudi vspehe nadzorovanja ali mlekogledstva.

Orode se nabavi za malenkostne novee in tudi njegova uporaba ne za-hteva prav velikega šolanja.

Knjigovodstvo je že bolj kompli-cirano. Sistematično urejeni podatki o uporabi in vrednosti tako krav, kot govedi sploh, so zelo važni, velikrat pa naravnost zanimivi. (D dalje prih.)

Izjava.*)

Podpisani **Ivan Lavrenčič**, gostilničar iz Vrhpolja, potrjujem res-nici na ljubo, da je bila notica v »Slo-vencu« z dne 3. t. m. in naslovljena iz Vipave v kolikor zadene bivšega repre-zentanta užitninskega davka zadruge g. **Antona Hrovatina** ml. iz Vipave v polnem obsegu **zlobno obreku-joča in neresnična**, kajti jaz sem se kot pregledovalec dotičnih računov v družbi z gg. **Ivan Šapla** in **Ivan Premrou-ta** prepirčal, da nam je g. reprezentant poštna račune predložil, pri kojih nismo našli ne goljufije ne pomot, ter smo taiste le pregledavali, ne pa z velikim trudom urejali, kakor je neznan mi dopisnik v »Slovencu« zlobno poročal. Tudi kasa ni reprezen-tant nikake pregrevalec delala, ker smo vsi zadrugniki doklado takoj po sklepu računa od njega z obresti vred vrnjeno prejeli.

Vrhpolje, dne 17. aprila 1903.

I. Lavrenčič.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gos-pica Franjica Majzeljeva v Belicervki 8 K 70 vin., od katerih je 2 K 30 vin. daroval 19. t. m. neki rodoljub, ostalo je zbirka od dalje časa. — Gospica Tonica Majzeljeva v Belicervki 8 K 36 vin., od katerih so daro-vali 6 K trije rodoljubi dne 19. t. m. osta-ne je zbirka od dalje časa. — Skupaj 17 K 6 vin. — Živele marljivo nabiralke!

Epilepsija.

Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali drugih nervoznih boleših, naj zahteva brošuro o tem. Dobiva se brezplačno in poštne prosto v Schwaben-Apotheke, Frankfurt a./M. (2135-34)

Gostilna

kolodvorska restavracija

dá se v najem takoj 1094 3
Kje? pove upravništvo »Sl. Nar.«

Mlin in žaga

v Sent Rupertu na Dolenjskem
se odda v najem ali prodaja s
travniki in lepo hosto vred
pod ugodnimi pogoji. 1106
Natančneje pri lastnici Zofiji
Kolšek v Laškem trgu pri Celju.

Perje

za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI 1124-1
Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Zahtevajte
ilustrovane cenike
žarnic
(Glühlichtlampen).
Najbolja in najcenejša
razsvetljava.
1 (735-3)
Johannes Heuer
Dunaj, IV. Mühlgasse 3.

Dva
mizarska pomočnika
izurjena v stavbinskem delu, sprej-
mem takoj. (118-2)
Slavnemu občinstvu priporočam
svojo zalogo vsakovrstnih
mrtvaških rakev
po najnižji ceni in solidni postrežbi.
Pavel Kristan
mizarski mojster v Radovljici.

V prospek
„Ústředni
Matices Školske“.
Humpolško lodensko blago.
Moderno sukno za obleke
iz čiste ovčje volne razpošilja po zelo
nizkih cenah (763-11)
Karol Kocian
tovarna za sukneno blago
v Humpolcih na Češkem.
Vzorci na zahtevanje franco.

Gestilničarji!!!
Krasen, velik, skoraj nov
„Symphonion“
godbeni automat 1119-4
kateri je stal 450 gld., se radi po-
manjkanja prostora po ceni prodaja.
Kje? pove upravništvo »Sl. Nar.«

Ženitna ponudba!
Inteligenten mladenič, srednje
starosti, solidnega in čednega za-
držanja, mirnega značaja in krotke
volje, varčen gospodar, premore
nekaj gotovega denarja, se želi se-
znani in poročiti z dekletom ali
vdovo brez otrok, ki bi imela svojo
obrt ali bi hotela isto pričeti. Brez-
imna pisma se ne sprejemajo, stroga
molčečnost zanj. Ponudbe
pod »Modra vijolica« poste restante
Ljubljana, (954)

Za 1. avgust se odda
v novozgrajeni hiši v Sodnijskih ulicah
še nekaj stanovanj
z dvema, tremi, 4 in 6 sobami, porabno
eventualno za pisarne in trgovine.
Izve se pri kamnoseku Vodniku v
Ljubljani. (1080-2)

200 do 400 kron na mesec
lahko zaslužijo osebe vsacega stana v
vseh krajih gotovo in pošteno brez ka-
pitala in rizika s prodajo zakonito dovo-
ljenih državnih papirjev in srečk.
Ponudbe na: Ludwig Österreichischer, VIII.,
Deutsche Gasse 8, Budapest. (719-7)

Radi bolezni in nameravane
izselitve iz Kranjske se prodaja
tako pod ugodnimi pogoji
hiša
s sadnim vrtom in nekaj vinograda
(3) v ljubljanskem predmestju. 1042
Natančno se izve pri gospej He-
leni Jug, Ljubljana, Stara pot št. 4.

Naznanilo.
Na Dunaji popolnoma novo se-
stavljeno masiven in trpežen

koncertni
glasovir
2 m 30 cm dolg, s popolnoma novim
uglasbenikom in novimi strunami,
brez vsake napake, se prodaja za
zadnjo ceno 330 gld. Posebno
pripraven je za glasbene šole ali za
pevska društva. (1061-3)

Ferdinand Dragatin
ubiralec glasovirjev
Florijanske ulice 42.

Mednarodna panorama.
Ljubljana, Pogačarjev trg.
Fotoplastična umet. razstava
I. vrste.
Danes, v soboto, dne 25. aprila,
zadnjič razstavljeno:
Drugo potovanje po
ISTRI.
Slikovita Opatija,
Voloska, Kastav, itd. itd.
Kdor hoče sebi in svojim otrokom pripraviti
veliko radost, naj obišče mednarodno pano-
ramo. To je izrek mnogo tisoč abonentov.
Od nedelje, dne 26. aprila do
vštevši dne 2. maja:
Ednajsto ugodno potovanje
po velezanimivem
Rimu.

Celi Rim in njega znamenitosti so razde-
ljeni v dvanajst različnih serij.
Otvorjeno vsak dan od 9. do 12.
popoldne in od 2. popoldne
do 9. zvečer. (1122)

Najboljše črnilo svetá.
Kdor hoče obutalo
ohraniti lepo bleščeče
in trpežno, naj kupuje
Fernolendt
čevljsko črnilo
za svetla obutala
Fernolendt crème za
naravno usnje.
Dobiva se povsodi.
G. kr. priv.
tovarna ust. l. 1832
na Dunaji.
(1161-50)
Tovarniška zaloga:
Dunaj, I., Schulerstrasse 21.
Redi mnogih posnemanj brez vrednosti
pazi naj se natančno na moje ime
St. Fernolendt.

Več sedlarskih pomočnikov
se sprejme takoj.
Sprejme se tudi (1087-3)
več učencev
za kolarski, kovaški in sedlarski obrt.
P. Keršič
izdelovanje in zaloga voz.
Šiška - Ljubljana.

Jernej Bahovec
trgovina s papirjem, pisal-
nim in risalnim orodjem
v Ljubljani
Sv. Petra cesta šte. 2
Filijalka:
Resljeva cesta šte. 7
priporoča:
Najboljše urejeno zalogo raz-
ličnega papirja, trgov-
skih in poslovnih knjig,
šolskih zvezkov, biljež-
nic, črtila itd.
Kalkulirne in šolske knji-
ge za ljudske šole.
Molivenke v raznih vezeh.
Tiskovine za gospode odvet-
nike in c. kr. notarje.
Fotografske aparate ter k
temu potrebne predmete.
Kipe slovenskih literatov.
Razno galanter. blago itd.
Nizke cene, točna in solidna postrežba.

Lepoto
polti napravi cvetlično milo
za umivanje obraza
„Aida“
à 60 vin.
Dobiva se samo:
v lekarni „pri orlu“
mag. pharm. Mardetschlager
nasled. Svobode v Ljubljani.
Istotam se dobivajo tudi
ceniki (knjižice) s kratkim na-
vodiлом o negovanju zob, las
in polti, z malim koledarjem
zastonj in po pošti.

Najnovije in najboljše
kljubuke
Vse vrste za gospode in dečke
izdelke pri avstrijskih, nemških, italijanskih in angleških tovar-
ničarstvih v največji izbiri in po najnižji ceni!
G. J. HAMANN
Mestni trg št. 8.
Zaloga kljubukov
c. kr. privilegovanih
W. Pless, Dunaj in J. Pollner, Gradec.
Knobuki se po lastni izbiri daje in po lastni
napovedi oblike izdelujejo in se v največji izbiri
pripravljajo v popravilo.

Jv. Seunig
trgovec z usnjem
na drobno in debelo 18
v Ljubljani, Stari trg št. 7
priporoča
olje zoper prah
dosedaj najboljše, pristo ben-
cina, smole, petroleja ter kislin
brez konkurence, brez vsacega duha
po razpisu cenah:
1 kg. 50 h, 50 kg. 20 h, pri
nakupu večje množine se ceneje.
Novo! Patentirano Novo!
nepremočljivo mazilo
za počrnenje rujavih
čevljev, usnja itd.

Dobro vpeljana
gostilna
v Trebnjem na Dolenjskem se
oddaja s 1. julijem ali pa pozneje
v najem. (1054-4)
Vpraša naj se pri Fr. Zirc, Trebnje.

Žrebanje 1. maja.
Prodajamo: (1107-2)
1 Dombau (Bazilika) srečko
1 srbsko drž. 10 frankov srečko
1 Jo sziv (dobrega sreča) srečko
1 laško križevno srečko (dob. šanca)
proti 32 mes. obrokom à 2-25,
ali 25 „ „ „ „ à 2.50.
Protitakojšnjemu plačilu K 60.-.
Vsako leto 11 žrebanj. — Glavni dobiček
30.000 K, 20.000 K, 100.000
frankov itd. itd.
Takojsnja samostojna pravica do žrebanja.
Prvi obrok po poštni nakaznici. Razpre-
glednice izžrebanih števil zastonj.
Menjalnica
Friedländer & Spitzer
Dunaj, I., Schottenring 1.

Hiša
z nekoliko polja in gozda tik državne
ceste Kranj Kokra, kjer je že nad 100
let gostilna s starimi pravicami, žganje-
toč i. d., pekarija in trgovina z meša-
nim blagom se da v najem ali z
vsemi obrti, ali posamezno. Tudi na
račun za več let. Eventuelno se tudi
prodaja pod zelo ugodnimi pogoji. Po-
sebno priporočljivo za začetnike.
Več pove lastnik (1060-3)
Peter Alešovec
Tupaliče nad Kranjem št. 26.

Čudovita novost!
325 komadov za 1 gld. 95 kr.
Krasna ura z jako lepo verižico, točno
idoča, za katero se daje dveletna garancija.
Velikolepa Laterna magica s 25 krasnimi
podobami. 1 jako fina kravata igla s simili
briljantom, 1 krasen kolij iz orient-biserov,
patentni zaklep, najmoderneji nakit za dame,
1 fin usnjati mošnjček, jako elegantni na-
stavek za smotke, 1 garnitura ff. double-
slatih manšetnih in srajčnih gumbov, 1 ff.
žepni nožec, 1 ff. toaletno zrcalo, belg. steklo
v etuiju, 20 predmetov za dopisovanje in še
200 raznih komadov, vse, kar se potrebuje
v hiši. Krasnih 325 komadov z uro, ki je
sama tega denarja vredna, pošilja proti pošt-
nemu povzetju za 1 gld. 95 kr. razpošiljalnica
S. Kohane, Krakovo
poštno predalo 72,
Ako ne ugaja, se denar vrne (1128)

Sprejmejo se:
trgovski pomočnik
ki mora biti popolnoma zmožen slo-
venskega in nemškega jezika v govoru
in pisavi in vaje tudi korespondence
ter dober prodajalec pri manufakturnem
blagu. — Nadalje (1118-2)

prodajalka
večja obeh jezikov v govoru in pisavi
ter dobra in zanesljiva prodajalka in
učenka
ki bi bila tudi vsaj nekoliko zmožna
obeh jezikov in dobro izurjena v ra-
čunstvu.
Vsi se sprejmejo takoj pri
Dragotinu Klaunder
trgovcu
v Bohinjski Bistrici, Gorenjsko.

Nova rast las!
Na tisoče tu- in inozemskih zdravnikov
priporoča pri nezadostni rasti las in brk
Lovacrinovo vodo za lase. Ista podeli
možu, ženi in otroku krasne lase, nareja
lase goste, dolge, polne, bliščeče in svi-
lenomehke, vzdržuje jih mladostno sveže
in lepe, obvaruje jih pred izpadanjem in
vzdržuje kožo na glavi čisto in zdravo
in tako odstranjuje pleše na glavi. Zgodaj
osiveli lasje zadobijo po Lovacrinu brez
barvanja zopet svojo naravno barvo.
Lovacrin je najboljše cosmeticum za go-
jitev las in brk. Lovacrin je od zdrav-
stvene oblasti preskušan in od odličnih
avtoritet priporočen.
Cena velike steklenice Lovacrin, ki zado-
staje več mesecev je 5 K. 3 steklenice
12 K. Steklenica na poskus 2 K. Raz-
pošiljatev proti povzetju ali predplačilu
po evropski zalogi
M. Feith, Dunaj
VI. Mariahilferstrasse 45.
Zaloga za Ljubljano: A. Kane,
droguerist. — Ed. Mahr, Židovske
ulice. — Lekarna pri „Zlatem
jetenu“. (1135-1)

Išče se drug
(kompanjon) za neko podjetje
v Ljubljani.
Isti mora imeti vsaj 6000 (šest
tisoč) kron. (1100-2)
Ponudbe pod „srečna prihod-
nost“ na upravništvo »Slov. Nar.«

Usak dan sveži
sladoled, ledno kavo,
ledno čokolado
priporoča (1098-2)
Rudolf Kirbisich, slaščičar
Ljubljana, Kongresni trg.

+ Suhi +
slabotni dobé čudno lepe, polne telesne
oblike po kratki rabi moje hranilne
moke „Käthe“ (postavno zajamčeno).
Dame dobé bujne prsi. Zanesljiv učinek, ni
sleparija, strogo resno, mnogo zahvalnih
pisem. Cena kartonu gld. 1.25 po poštni
nakaznici ali proti poštenu povzetju, z
navodilom o uporabi. (790-6)
**Kosm.-higijen. zavod mdm. Ka-
tarina Menzel, Dunaj, XVIII.,
Schullgasse 3.**

V hiši št. 4 v Šelenburgovi ulici
v drugem nadstropju se takoj ali s
prvim majem t. l. odda 1123-1
lepo stanovanje
obstoječe iz 4 sob s kuhinjo.
Pojasnila daje hišni gospodar.

Najlepše
veleposestvo
na Spodnjem Štajerskem je na
prodaj. Cena 70.000 K.
Poslopj je 14 in vsa zidana. Proda se
tudi samo polovica s krčmo, prodajalno,
vinogradi, njivami, hostami in travniki.
Ponudbe pod „A. B.“ na uprav-
ništvo „Slov. Naroda.“ (990-8)

Služkinja
k otrokom
v starosti 40—50 let sprejme se pod
dobrimi pogoji v trajno službovanje.
Zahteva se prijazno in potrpežljivo
ravnanje z otroci, kakor spošto-
vanje dobre gospodinje. (1053-2)
Povprašanja v trgovini **Val.**
Golob-a, Mestni trg št. 10.

Spretno, solidno
potovalne uradnike
(akviziterje)
za vse zavarovalne stroke vsprejme
proti visoki proviziji, sčasoma tudi
s stalno plačo, tukajšnji glavni zastop
stare, na Kranjskem že dolgo poslujoče tu-
zemske zavarovalnice.
Lastnoročno pisane ponudbe naj se po-
šiljajo pod: „akviziter 25“ upravništvu
„Slov. Naroda“. (608-24)

Otvoritev
Marijinega kopališča.
Slavnemu občinstvu vljudo naznanjam,
da se vrši, kakor običajno vsako leto
dne 1. maja
otvoritev
Marijinega kopališča
pred Prulami.
V nadeji, da slavno občinstvo moje
kopališče mnogobrojno obišče, se priporočam
z najodličnejšim spoštovanjem
(1127-1) **Friderik Košir.**

Hotel Kolbeck „Zur Linde“
DUNAJ X., Laxenburgerstrasse 19
tik južnega in državnega kolodvoja.
Postajališče električne cestne zele-
znice na vse strani.
Fina meščanska, novo opremljena hiša.
Elektr. razsvetljava, kopalnica, cene
zmerne. Postrežba in razsvetljava se
ne računa posebej. 791-6
Fran Kolbeck, hotelir.

FR. P. ZAJEC
Ljubljana
Stari trg št. 28
uraz, trgovci z zlat-
nino in srebrnino in z
vsemi optičnimi
predmeti.
Nikelnasta remontoar
ura od gl. 1-20.
Srebrna cilindar rem.
ura od gl. 4-10.
Ceniki zastoj in franko.

MODERCE

natančno po životni meri za vsako starost,
za vsaki život in v vsaki faconi

HENRIK KENDA
v Ljubljani, Glavni trg 17.

Važno! Za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja,
korenine itd. tud po Kneippu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, re-
diline in posipalne moke za otroke,
dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografirane aparate
in potrebščine, kirurška obe-
zila vsake vrste, sredstva za desin-
fekcije, vosek in paste za tla itd. —
Velika zaloga najfinjšega ruma in
konjaka. — Zaloga svežih mi-
neralnih vod in solij za kopel.
Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol,
dvojna sol, soliter, encjan, kolmož,
krmilno apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.
Drogerija
Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Klobuke
najnovejša facone
priporočila po najnižji ceni
Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11.

Anton Presker
krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16
priporočila svojo veliko zalogo
gotovih
oblek za
gospode in
dečke,
jopice in
plaščev
za gospe,
nepre-
močljivih
havelokov
i. t. d.
Obleke po meri se po najnovejših
uzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na
Koroškem
se priporočila v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovcu in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene.
valnici in od mene preskušene. — Ilustro-
(22) vani ceniki zastoj. (17)

L. LUSER-jev obliž za turiste.
Priznana najboljša sredstvo proti kur-
(748) jim očesom, žuljam itd. 8
Glavna zaloga:
L. SCHWENK-ova lekarna
Dunaj-Medling.
Za-
hte-
vaj
Luser-jev
obliž
za turiste
po K1-20.
Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardet-
schlager, J. Mayr, G. Pic-
coli. V Kranju: K. Savnik.

Popolna hrana (stanovanje, kopel, oskrbo-
vanje), postrežba na dan od 5 K naprej.
V maju in septembru se ceneje.

Zdravilišče Krapinske Toplice
na Hrvatskem
Sezona od 1. maja
do konca oktobra.

Leta 1902 je bilo 4567 ljudi. Od za-
gorjanske železniške postaje „Zabok-Kra-
pinske-Toplice“ oddaljene za jedno uro
vožnje. Od 1. maja vsak dan zveza po
omnibusih s to postajo. — 30° do 35° R.
gorke akrototerme, ki eminentno uplivajo
proti protinu, mišični in členski revmi in
njih posledičnim boleznim, pri ishlji, nevral-
giji, kožnih boleznih in ranah, kronični
Brightijevi bolezni, otrpjenju, pri najraz-
ličnejših ženskih boleznih. Velike ba-
sinske, separatne kopeli, kopeli v banjah
in prsne kopeli, izvrstno urejene potilnice
(sudariji), masaža, elektrika, šved. zdravilna
gimnastika. — Udobna stanovanja. Dobro in
nedrugo restavracije; stalna toplašča godba.
Razsežni senčni sprehodi, prostor za ten-
nis-igre itd. Kopališki zdravnik dr. Ed.
Mal. — Brošure se daje v vseh knjigar-
nah. Prospekte in pojasnila pošilja
(1017-2) kopališko ravnateljstvo.

Suchard MILKA
čokolada iz čiste sme-
tane v tablicah in zvitihi.
Smetane jako bogata
mlečna čokolada.
Najnovejša iz svetovne slave
tovarne za čokolado.
PH. SUCHARD.

Za bolne, malokrvne, zopet
ozdravele, dame in otroke itd.
Maltoferrochin
Malto-China-Malaga-
vino z železom.
Maltochin, China in Sherry
1/2 steklenica 3 K; 1/2 stek-
lenica 1 K 60 v.
Malto-Condurango
Malto-Popsir-vino
1/2 steklenica 4 K; 1/2 stek-
lenica 2 K 20 h.
Po naravnem kislanju s primes-
kom južnovinskih drož iz naj-
boljšega jecmenovega slada
narejena
neprekosljiva dijetelna četna.
Od zdravniških oblasti je za najbolj spoznan.
Mnogo zdravniških priporočil. S prvimi prizna-
njem odlikovan v Parizu, Pragi, Bruslju, Am-
sterdamu in pred kratkim na Dunaju.
Malaga, Scherry, pelinkovec,
sladorne samomaščine (Malz-
ausbruch) po ceni
se dobiva po vseh lekarnah.
Prospekti, ceniki in vzorci na zahtevanje zastoj.
Prva Malton-vinska kisalnica
in velika klet (724-7)
Svatek & Co.
Praga-Smichov nasproti zahodnemu
kolodvoru 861.

trgovina
(1101-2) se prevzame.
Ponudbe se prosijo na upravni-
štvo „Slov. Naroda“ pod „Trgovina“.
Vina!!
Pristna
štajerska gorska vina
razpošilja od 14 kr. višje
Ivan Wouk v Poljčanah.

Iz prijaznosti vsprejema naročila
in daje pojasnila gospod (975-6)
Ivan Belič, gostilničar
Ljubljana, Dunajska cesta št. 6.

F. NASKE, PRAGA
Stubengasse 1043.
Pretakalni aparat za pivo
v steklenice.
Pretaka hitro brez pen, brez izhla-
povanja ogljenčeve kisline, brez iz-
gube piva. Služi tudi za natakanje
direktno v kozarce.

Cena popolnega pretakalnega aparata
z embalažo vred 30 K, povsod pošt-
nine prosto. Samo sesalnica za pivo
velja 20 K z embalažo in poštne
prosta. Sam aparat za pretakanje
velja 10 K, poštne prosto z emba-
lažo. Za poskus, na ogled ali v ko-
misijo i. dr. se ne pošilja. Razpošilja
se po povzetju ali proti predplačilu.
Castniško oskrbovališče živeža
domobranskega polka št. 35 piše:
Vaš pretakalni aparat deluje naj-
izvrstneje in smo po njem rešeni vseh
neprikl. ki nam jih je povzročilo
pretakanje s cevjo.

Cena te izplakalnice steklenic 9 K,
poštne prosto z embalažo. Z enim
vzdigljajem je moči steklenico popol-
noma izplakati.
Oskrbištvo grajščine Oslavan
piše:
Vaši aparati (izplakalnice
za steklenice in pretakalnice
za pivo v steklenice) so veli-
kanske vrednosti. (1103-3)
Avtomat
za reduciranje ogljenčeve
kisline za pivotoč.

Neomejeno jamstvo.

Cena z manometrom, s ključem z rez-
ernim goščenjem, povsod poštne
prosto z embalažo 15 K komad.
F. NASKE
kompletne priprave za stiskanje
piva, veliki aparati za polnitev
piva v steklenice, omare za led
itd. itd.
Praga, Stubengasse 1043.
Večje oprave v znatnem obsegu tudi
do termina ali na obroke.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.
Prve vrste parobrodi. — Naravnost
brez prekladanja v New York in v
Philadelphijo. — Dobra hrana. —
Izborna oprava na ladji. — Nizke
vožne cene.

Pojasnila dajejo:
Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel,
na Dunaju ali (2073-35)
Anton Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice 32.

Triumph-štedilna ognjišča
za gospodinj-
stva, ekono-
mije i. t. dr. v
vsakršni iz-
peljavi. Ze 30
let so najbolj
priznana. Pri-
znana tudi kot
najboljši in naj-
trpežnejši izdelek. Največja prihranitev
goriva. Specijaliteti: Štedilna ognjišča
za hotele, gostilne, restavracije, kavarne
i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago.
Glavni katalog franko proti doposlani
znamki. 852-9
Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Wels 18, Gorenje Avstrijsko.

Veliko iznenadenje!
V življenju se ni bilo enake prilike.
500 komadov za gl. 180.
1 prekrasno pozlačena, 36 ur idoča preci-
zijska anker ura s sekundnim kazalcem,
natančno idoča, za kar se 3 leta jamči.
1 moderna svilen kravat za gospe, 3
komadi ff žepnih robcev, 1 gospodski prstan
s ponarejenim žlahtnim kamnom, 1 dulec
(ustnik za smotke iz jantara, 1 elegantna
damska broža (novost), 1 prekrasno žepno
toaletno zrcalce, 1 usnat mošnjiček za de-
nar, 1 žepni nožek s pripravo, 1 par man-
šetnih gumbov, 3 napsni gumbi, vsi iz
double zlata s patentiranim zaklepom, 1
mični album s slikami, obsegajoč 36 naj-
krasnejših slik, 5 šaljivih predmetov, ki
vzbujajo tako pri mladih kakor pri starih
veliko veselost, 1 jako koristno navodilo
za sestavljanje pisem, 20 predmetov, po-
trebnih za dopisovanje, in še 400 raznih
predmetov, ki so v domači neobhodno po-
trebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama
tega denarja vredna, velja samo gl. 180.
Razpošilja proti poštne povzetju, ali če
(1129) se denar naprej pošlje
dunajska razpošiljalna tvrdka
Ch. Jungwirth, Krakov A/15.
NB. Za neugajajoče se vrne denar.

Wilhelm-ov obliž.
Ta izključno v lekarni
Franca Wilhelm-a, c. kr. dvor.
zalagatelja
Neunkirchen, Spod. Avstrijsko
narejeni obliži se rabi z vspehom v vseh
službah, v katerih se sploh rabi obliž.
Zlasti se izpričuje kot koristen pri starih,
vnetljivih boleznih, n. pr. kurjih očeh,
otiskih itd., ako se po poprej-
šnjem izčiščenju dotičnih mest na tofet
ali usnje namazan, priloži. 1 škatljica
80 h, 1 tucat škatljic 7 K, 5 tucatov
škatljic 30 K. d 2/21-6)
Kot znamenje pristnosti je na zavitihi grb trške
občine Neunkirchen (devet cerkv) vtisnjen.
Dobiva se v vseh lekarnah.
Kjer se ne dobiva, se pošlje naravnost

Tovarna pečij
in raznih prstenih izdelkov
Alojzij Večaj
v Ljubljani, Trnovo, Opekarska
cesta, Veliki Stradon 9
priporočila vsem zidar-
skim mojstrom in stav-
benikom svojo veliko
zalogo
najmodernejših pre-
sanih ter barvanih
prstenih
pečij
in najtrpežnejših
štedilnih ognjišč
lastnega izdelka, in
sicer rujavih, zelenih,
modrih, sivih, belih,
rumenih itd., po naj-
nižjih cenah.
Centri brezplačno in pošt-
nine prosto. (16-17)

AVGUST REPIČ
sodar
Ljubljana, Kolezijske ulice 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja
vsakovrstne

sode
po najnižjih cenah.
Kupuje in prodaja stare vinske posode.

Su-
nih ostankov veliko v zalogi.
**Za pomladno in
poletno sezono**
se priporočila trgovina s
suknenim, s platnenim in
z manufakturnim blagom
HUGO IHL
XXX v Ljubljani XXX
v Špitalskih ulicah št. 4.
Vzorci na zahtevanje poštne prosto

Pariski moderci!

Spreddaj ravna oblika,
ne tišči na želodec.
priporočila v največji izbi
Alojzij Persché
v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firneža in lakov.
Električni obrat.
Brata Eberl isto
1842.
Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica:
Igriške ulice št. 8.
Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. juž. želez.
Slikarja napisov.
Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga čopičev za pleskarje, sil-
karje in zidarje, štedilnega mazila za
hrastove pade, karbolineja itd.
Posebno priporočila slav. občinstvu
najnovejša, najboljše in neprecenljivo
sredstvo za likanje sobnih tal pod
imenom „Rapidol“.
Priporočila se tudi sl. občinstvu za
vse v najino stroko spadajoče delo v
mestu in na deželi kot priznana realno
in fino po najnižjih cenah.

Frid. Hoffmann
uraz
v Ljubljani, Dunajska cesta
priporočila svojo največjo zalogo
vseh vrst
žepnih ur
zlatih, sre-
brnih, iz tule,
jekla in nikla
kakor tudi
stenskih ur,
budilk in sa-
lonskih ur,
vse samo
dobre do
najfinjša
kvalitete
po
nižjih cenah.
Novosti
v žepnih in stenskih urah so vedno
18 v zalogi.
Popravila se izvršujejo najtočneje.

Žrebanje dne 5. maja 1903.

Glavni dobiček :

Promese k zemelj. kredit. srečkam II. em. à K 5[—] K 100.000
(1139) priporoča

„Ljubljanska kreditna banka“ v Ljubljani.

Za prodajo renomiranih
graških drožij (Presshefe)

v Ljubljani se išče primerna oseba oziroma postrešček. — Ponudba na upravnistvo „Slov. Naroda“ pod „Drožje“. (1140)

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po 4¹/₂%

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoldne. (304—36)

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406. Telefon št. 57.

Jako važno za vsacega kolesarja!

Predno se kateri odloči, kupiti si kolo, naj ne pozabi ogledati si ali vsaj naročiti cenik pravih

J. Puch-koles

katerih zastopništvo ima g.

Franc Čuden v Ljubljani.

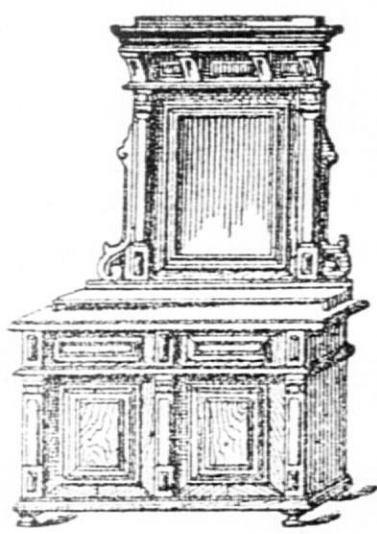
Isti priporoča posebno kolo s prostim tekom in z zavoro v zadnjem kolesu (Freilauf mit Hinterradbremse).

Za vsako Puch-kolo jamči dve leti.

V zalogi nahajajo se tudi različni modeli raznih tovarn od 75 glđ. dalje. — Ceniki zastoj in poštne prosto.

Prva kranjska mizarska zadruga

v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev raznovrstne temne in likane **sobne oprave** iz suhega lesa solidno izdelane po lastnih in predloženih vzorcih. Velika zaloga raznovrstne izdelane **oprave za salone, spalne in jedilne sobe** je na izbero cenjenim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora v Vižmarjih.

V prav obilno naročitev se priporoča

Jos. Arhar

načelnik. (81—16)

Patentovano na Avstrijskem pod št. 4290. **„Grossol“** Patent uradno zabeležen pod št. 750.

za stare in nove strehe iz lepenke (Pappdächer) kakor tudi za pločevinaste strehe (Blehdächer) najboljši, najboljše krijoči in najtrpežnejši plesk sedanjega časa.

„Grossol“ je vlaknasta pleskalna tvarina za stare in nove strehe iz lepenke, katera pri največji vročini ne kipi in ne kaplja, pri mrazu pa ne poka in ostane vedno elastična. Vse take strehe iz lepenke, ki jih dosedaj ni bilo možno popraviti, se dadó z „Grossol-om“ za več let absolutno zgostiti.

se uporablja mrzlo in se ne potresa s peskom.

ne teče in ne kaplja.

se ne trga in ne poka. Z „Grossol-om“ se maže le vsakih 5 let in nadomešča novo kritje. Gorenje lastnosti so nam potrdili čisto mnogi s priznanimi pismi in prima spričevali

Pripravne krtače za mazanje se dobé pri nas.

Tržiška (Monfalkone) tovarna oljnatih mazil za vozove in kemičnih produktov

KOLLAR & BREITNER

tovarna za strešno lepenko, lesni cement, asfalt, kotran in grossol

Tržič (Monfalkone) pri Trstu. (1115—1)

Varujte se pred slično se glasečim in manjvrednim ponarejanjem.

Dobiva se pri gosp. HENRIKU KORN v Ljubljani.

Josip Reich

— parna —

barvarija in kemična spiralnica ter likanje sukna

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna.

Cene nizke.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lovskih

in potnih daljnogledov ter

vseh optičnih predmetov.

Zaloga in edina prodaja

monogramov

za zaznamovanje perila.

Zaloga

grammophonov

ki igrajo izrečno močno in natančno.

Stari trg 21. Glavni trg 6.

Vegove ulice 12.

Pekarija

in slaščičarna

J. ZALAZNIK

Prodaja moke

in raznovrstnih živil.

Prodaja drv in oglja.

Stari trg 32.

J. S. Benedikt

v Ljubljani, Stari trg

ik glavne prodajalne na voglu).

Največja zaloga

klobukov

najnovije facone.

Nizke cene.

Prodaja na drobno in debelo.

Ceniki brezplačno.

Avg. Agnola

Ljubljana

Dunajska cesta št. 13.

Velika zaloga

steklenine, porce-

lana, svetilk, zrcal,

šip itd. itd.

Steklenice, kozarci,

vrčki itd.

po najnižjih cenah.

Rimski vrelec
nepreščen pri obistnih in mehurnih bolečinah ter pokvarjenem prebavljenju priznana slatina za otroke. Pravo naravno natočena, vefelina namizna voda. Alpsko zdravilišče in letovišče Rimski vrelec (Römer-Quelle). Postaja Guštanj (juž. žel.), pošta Kottelach, Korosko. (925—4)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.

Izvod iz voznega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Paris, čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trat-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trat direktni vozovi I. in II. razreda.) — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 17 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Paris, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal in Inomosta, Solnograda. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane juž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne in ob 6. uri 50 m nvečer. — Prihod v Ljubljano juž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne in ob 6. uri 10 m zvečer. (1)

Št. 14244.

(1132—1)

Razglas.

Občinski svet ljubljanski je dovolil tudi za letos 600 kron v ta namen, da mestni magistrat pošlje primerno število ubožnih škrofuloznih otrok v morskopelje v Gradež.

Magistrat to oznanja s pristavkom, da je prošnje za občinske podpore v omenjeno svrhu izročati mu do 15. maja letos in v njih posebno naznaniti, ali bode bolnega otroka spremlil kdo domačih sam do Tržiča, ali ga bode treba tja poslati z najetim spremstvom.

Ozirati se bo magistratu pri podelitvi podpor v prvi vrsti na otroke, kateri imajo v Ljubljani domovinsko pravico.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljana

dne 17. aprila 1903.

Solčnike

v največji izberi po najzmernejših cenah

priporoča

L. Mikusch

Ljubljana, Mestni trg 15.

Najlepše, * * * * *
najmodernejše * *
in najcenejše * * *

vizitnice

in

kuverte

s firmo *

priporoča (942—3)

„Národná tiskarna“.

Razglas.

Naznanja se, da se bodo v zapuščine zamrlega župnika g. Jerneja Kosce v Škocjanu pri Turjaku spadajoče

premičnine, kakor: pohištvo, obleka, perilo,

razna živina, vozovi, seno, krompir itd.

razprodajale v Škocjanu pri Turjaku v četrtek, 30. aprila 1903, od 10. ure dopoldne naprej za ali nad cenilno vrednost.

V Ljubljani, dne 24. aprila 1903.

Dr. Rupert Bežek

c. kr. notar kot sodni komisar.

(1134—1)

29 glđ.

Najfinejša sprehodna obleka, temnosiva s

svileno podvlako in svilenim našivom.

Žaket-obleka, črna 15 glđ.

Pisane modne obleke angleške 12 glđ.

Vse čista ovčja volna, najfinejša izdelano.

Vsak čas največje novosti v modi za gospode

in dame.

Klobuki in slamniki za gospode zadnja moda.

Naročila po meri se najfinejšo, točno in najcenejše izvršujejo.

Najnovije in najfinejše v damski konfekciji.

Največja izbira, najnižje cene.

Angleško skladišče blaga

F. M. Netschek c. kr. dvorni založnik. (1131—1)

Oroslov Bernatovič poslovođa

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Nobene kile več!

10.000 kron nagrade

temu, ki pri uporabi mojega navodila kile popolnoma ne ozdravi.

Najvišje priznanje, tisoče zahvalnih pisem. Zahtevajte sešitke zastoj od

Dr. M. Reimanns, Valkenberg 731 (Holandija).

Ker je inozemstvo, pisma 25 h, dopisnice 10 vin.

2660-3

GLOBUS-

snažilni ekstrakt

snaži bolje, nego vsako drugo snažilno sredstvo.

Naznanilo.

Kdor

hoče poceni in dobro blago,
naj naroči moj novi cenik, ki
ga pošljem zastoj.

Posebno priporočam

novosti v stenskih urah z novim stolpovim bitjem.

Šivalni stroji Singer in vse druge vrste
pripravne za domačo rabo, po zelo nizkih cenah.

Vsa popravila točno in cenó. Umetna delavnica v I. nadstropju.

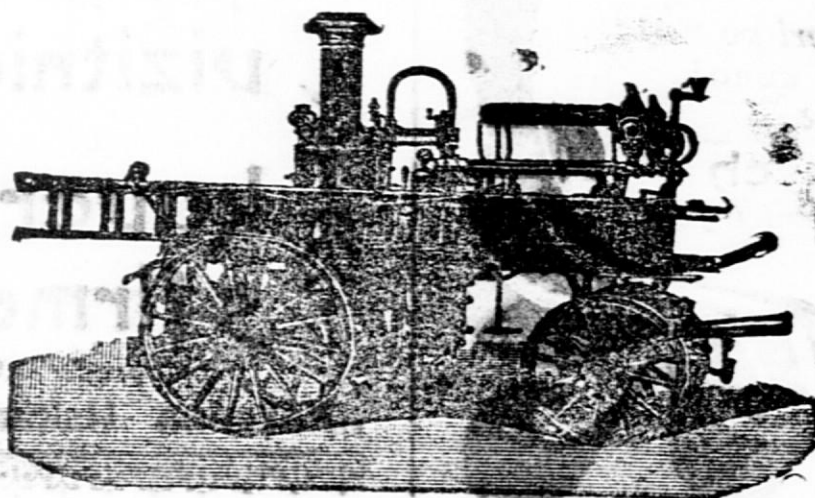
Za obilen obisk se najtopleje priporočam

FRAN ČUDEN

urar, trgovec in posestnik v Ljubljani, Mestni trg
ekspozitna trdnica na debelo in na drobno, član švicarskih tovarn "Union",
založnik c. kr. dolenskih železnic. (42-29)

Veliki požar!

zamore se lahko in naglo pogasiti samo s

Smekalovimi brizgalnicami

nove sestave, koje
od desne in leve
strani vodo vlečejo
in mečejo. V vsakem
položaju delujoče,
kretanje brizgalnice
nepotrebno!

R. A. SMEKAL

Zagreb (72-9)

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi,
pasov, sekiric, sesalk in gospodarskih strojev.

Levova

znamka

registrovana v vseh kulturnih državah.

M. Joss & Löwenstein

c. kr. dvorna založnika
PRAGA VII.

Ovratniki manšete srajce

Na drobno se ne prodaja
Dobivajo se v vseh boljših trgovih
nah z modnim in platnenim bla-
gom za gospode.

Ljubljanski ZVON

Leto XXIII.

Mesečnik za knji-
ževnost in prosveto

Izhaja 1. vsakega meseca

Naročnina:

Celo leto 9 K 20 v.;

pol leta 4 K 60 v.;

četrt leta 2 K 30 v.

Za inozemstvo stane

11 K 20 v.

Posamezni zvezki po 80 v.

Upravišstvo

"Ljubljanskega Zvona"

v "Národní Tiskarni"

Ljubljani.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 38.

Šivalni stroji po najnižji ceni!
Blečke in v to stroko spadajoča po-
pravila izvršuje dobro in cenó.
Pneumatik gld. 4-50.

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode

in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se to-
čno in po nizki ceni. Vse mere se
shranjujejo in zaznamujejo. -- Pri
zunanjih naročilih blagovoli naj se
vzorec vposlati.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpriprostejših kakor tudi najfinejših,
z žolite medjo ali mesingom montira
nih za obklade z pečnicami ali kahlami.

Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja
naročila se hitro izvršé.

Alojzij Kraczmer

prodaja in izposojevalnica
glasovirjev in harmonijev

Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

Največja

zaloga

glasbenega

crojda.

Lastna delavnica

za popravljanje.

Zastopnik c. kr. dvornega in komor-
nega tovarnarja /glasovirjev:

L. Bösendorfer.

Ubiralec /glasovir-
jev v glasbenih

zavodih "Glasbena

Matica" in

"Filharmonično

društvo" v Ljubljani

Ostanki

za polovico cene

Sukneno blago

za moške obleke

po najugodnejši ceni

priporoča

R. Miklauc

Ljubljana

18

Špitalske ulice št. 5.

Najnižje cene

Največji izbor

Preobleke

Popravila

L. Mikusch

tovarna dežnikov

Ljubljana, Mestni trg

Vodno zdravilišče

Kopališče Kamnik na Kranjskem. Najlepša gorska lega, milo podnebje,

zavarovano proti vetru.

Popolno vodno zdravljenje, solne kopeli, suhvroča zračna zdravljenje,

kopeli z ogljenčevjo kislino, masaže, gimnastika in elektr. zdravljenje.

Zmerne cene. Začetek sezije 15. maja. Navodila daje ravateljstvo zdravilišča.

(1009-3) Zdravniški vodja: U. m. dr. Rudolf Raabe.

Od leta 1898 se

Berger-jeva medicinsko-higijenična mila

iz tovarne G. Hell & Comp. v Trépass se z najboljšim vseh v uporabi v tu- in inozemstvu. Zlata koda

Paris 1900.

Bergerjevo 40 odst. kotranovo milo

Bergerjevo žvepleno kotranovo milo

Bergerjevo glicerino kotranovo milo

Bergerjevo panama kotranovo milo

Posebno priljubljena so še naslednja mila: benec-milo, borakovo milo, karbolovo milo, napolno

žveplo za tiste osebe, katerim je neprijeten kotranov vonj, pri poltnih boleznih, žvepleno milo, žvepleno milo

in žvepleno pesčeno milo, milo proti solnčnim in petrosulf-milo proti rdečici obraza in srbečici, tannin-milo

Bergerjevo sobna pasta v tubah, št. 1 za normalne zobe, št. 2 za kadilce so najboljša čistila za zobe.

Vsa Bergerjeva mila iz tovarne G. HELL & Comp., izdelana že 30 let imajo na etiketah kot

znamenje pripravnosti poleg stoječega vernoostno

znanko in podpis firme G. Hell & Comp. v ru-

deci barvi.

Zalogo za Ljubljano imajo gg. lek-

narji: M. Leustek, M. Mardetschläger

Jos. Mayr, G. Piccoli in Ubald

Trnkóczy in vse druge lekarne na Kranjskem.

Prva hrvatska

največja, najsolidnejša in najcenejša tovarna

zastorov (rolet) in zatvornic (žaluzij)

lesenih in železnih valjčastih zatvornic (Rol-

lāden) za prodajalne

Zagreb

lica št. 40

G. SKRBIĆ

lica št. 40

priporoča svoje solidne in cene izdelke.

Naročila izvršujejo se točno in najsolidneje.

Edina zaloga

tovarn za čevlje

D.H. Pollaka na Dunaju

Najudaneje podpisana si usojam p. n. občinstvu naznaniti, da imam

vedno v zalogi jako bogato izbero vsakovrstnih

obuval za gospode, dame in otroke

kakor tudi športnih obuval.

Da se izognete manj vredne konkurence, pa

zite natanko na tovarniško znamko, ki je vtisnjena

na podplatih.

Za mnogobrojen nakup prosi ter se priporoča s posebnim

spoštovanjem

Julija Stor

lastnica

samo v Prešernovih ulicah št. 5 (prej Slonove ulice) v Ljubljani

Zunajna naročila se izvršujejo točno in najbolje.

Prva tržaška destilerija za konjak

CAMIS & STOCK v Barkovljah pri Trstu

priporoča domači

zdravilni konjak

po francoskem sistemu samo v izvornih ste-

klenicah z nadzorstvenim zamašenjem pre-

iskovalnice za živila in jestvine, Dunaj IX,

Spitalgasse 31

ki je odobrena od vis. c. kr. ministertva notranjih zadev. 1 ste-

klenica 5 K, 1/2 steklenice K 2.60.

V Ljubljani se dobiva pri tržkah: J. Jabačin, Josip

Murlik, S. Kordin, A. Lilleg, A. Šaraben,

Viktor Schifferer, F. Terdina. (48-29)

Med. dr. Josipa Trauba želodčni prašek

Gastricin

zdravniško preizkušen in potrjen.

Tisoči in tisoči ljudi so vsled želodčnih, črevesnih in drugih bolezni primorani k strogi dieti, ki jim pretvarja življenje v muko. Po uporabi dr. Jos. Traubovega želodčnega praška **Gastricin** je taka dieta že po kratkem času popolnoma nepotrebna. Bolniki, ki si hočejo z množino živeža ohraniti moči, bodo to z Gastricinom popolnoma dosegli. Gastricin deluje pri začasnih nerednostih, kakor pri zgagi (gorečici), pehanju, napihovanju, želodčnih boleznih, bljuvanju, krčih, slabostih in tesnobah, glavobolu vsled slabega prebavljenja takoj in pri daljni uporabi odpravi tudi zastarele želodčne in črevesne bolezni, ki so se zoperstavljale dosedaj vsem sredstvom. — **Gastricin** ni odvajalno sredstvo ureja vendar izboljšanje popolnoma. — Natančneje povedo prospekti. Za gospode zdravniške so poskušne zastoj.

(1116-1)

V Ljubljani se dobiva pri **M. Mardetschlagerju**, v lekarni pri orlu, kakor tudi v večini lekarn.

Glavna zaloga **Salvator lekarna v Požunu (Pressburg)**.

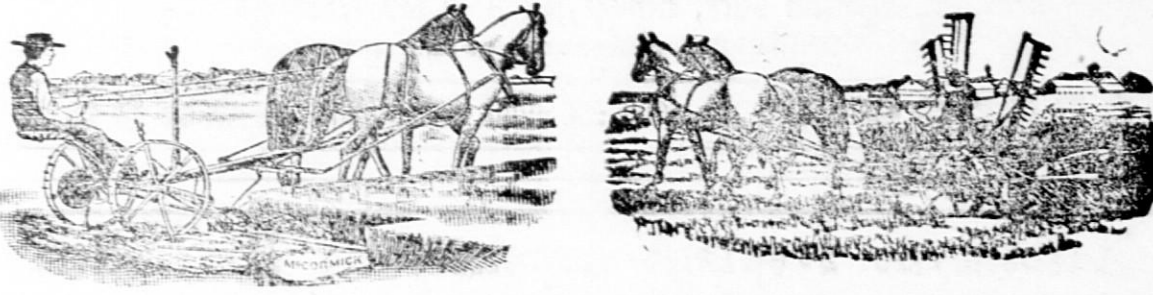
Na debelo v medicinskih drogerijah

Velika škatlja 3 K, mala škatlja 2 K, frankirano 20, rekomandirano 45 h več.

Mc. Cormick Harvesting Machine Company

(Tovarna za stroje za žetev v Čikagi)

J. E. Knecht, ravnatelj. Budimpešta, V., Váci-ut 30.

Izdelki: snopovni vezači, „Daisy“ stroji za žetev, stroji za košnjo, grablje za seno, zavorni aparati, „Manilla“ motvoz za snope.

(1008-3)

Zastopnik: **Maks Jelovšek na Vrhniki**.

Velik krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov ameriških patentiranih srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 komadov " " " " jedilnih žlic;
- 12 komadov " " " " kavčnih žlic;
- 1 komad ameriškega patentirane srebrna zajemalnice za juho;
- 1 komad ameriškega patentirane srebrna zajemalnice za mleko;
- 6 komadov angleških Viktorija čaše za podklado;
- 2 komada elektnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinjša spalnica za sladkor.

(165-15)

42 komadov skupaj samo gl. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6-60. Ameriško patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši do kaz, da leta inersat ne temelji na nikakršni slepariji zavajam se s tem javno, vsakemu, kakemu ne bi bilo blago vseh, povrniti brez zadržek znesek in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno garnituro**, ki je posebno prikladna kot **prekrasno svatbeno in priložnostno darilo** kakor tudi za **vsako boljše gospodarstvo**. — Dobiva se edino le v **A. HIRSCHBERG-a** eksportni hiši ameriškega patentiranega srebrnega blaga na Dunaju II., Rembrandstrasse 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje. **Ciutilni prašek za njo stane 10 kr.**

Pristno le z raven nastajeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture S patentirano srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Ljubljana. jako zadovoljen.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešp. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

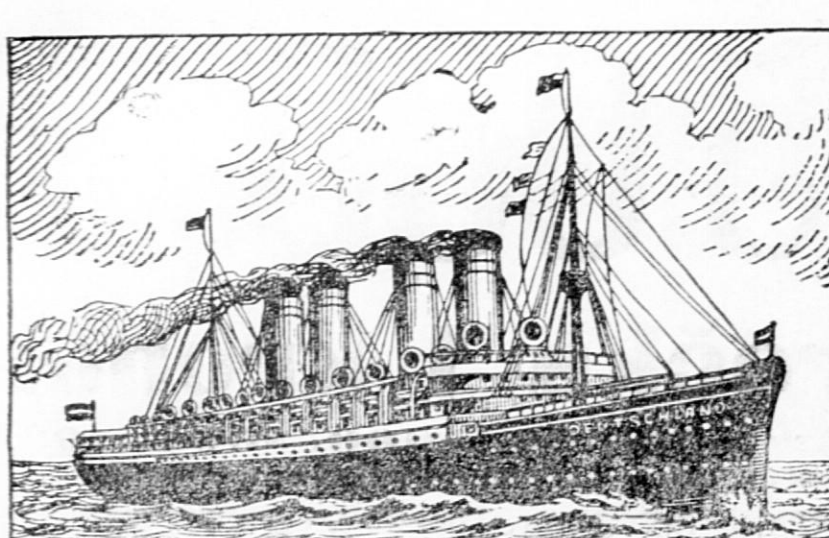
Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še edno. — Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Bohm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Največja in najstarejša parobrodna družba na svetu poseduje 279 parnikov.

Najvarnejše, najhitreje in največje vrste velikanskih parnikov, ki samo vozijo potnike in cesarsko pošto

iz Hamburga v Novi-York so

	m dolg
»Deutschland«	212
»Auguste Victoria«	168
»Moltke«	160
»Pennsylvania«	171
»Graf Waldersee«	170
»Palatia«	140
»Batavia«	152
»Bulgaria«	152
»Fürst Bismarck«	200
»Columbia«	140
»Blücher«	160
»Pretoria«	170
»Patricia«	171
»Phoenixia«	140
»Belgravia«	152
»Armenia«	170

Hamburg-Nowi-York le 6 dni.

Vozne karte po predpisanih najnižjih cenah prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno

oblastveno potrjena agentura (2758-25)

Hamburg-Amerika Linie

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 31

takoj na desno od južnega kolodvora, ob progi električne železnice.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadne do najfinjše

žime.

M. Pakič v Ljubljani.

Neznanim naročnikom se pošilja s povzetjem.

Zahtevajte pravo Ciril-Methodovo kavino primes

katero priporoča domača I. jugoslov. tovarna za kavine surogate v Ljubljani.

Zahtevajte jo povsod!!

Krasno izbero konfekcije za dame in deklice

kakor tudi manufakturno blago perilo vsakovrstne preproge i. t. d. priporoča

Anton Schuster Ljubljana

Špitalske ulice št. 7.

Solidno blago. — Nizke cene.

Veliko zalogo rokavic za dame in gospode

kravat za gospode

toaletnega blaga

dalje

ščetic za zobe, glavnikov, dišav, mil itd. itd.

iz najbolje renomiranih tovarn priporoča

Alojzij Persche

Ljubljana

Pred škofijo št. 21.

Pod trančo št. 2.

Klobuke

cilindre, čepice in slamnike

v najnovejših faconah in v veliki izbiri

18 priporoča

Ivan Soklič

Pod trančo št. 2.

Postaja elektr. železnice.

Stanovanja.

Za avgustov termin so v novih **Korsikovih hišah** na **Bleiweisovi cesti** še mnogovrstna stanovanja za oddati. Jako elegantna, najnovejša urejena in dobro presušena, tudi s porabo vrta. Najboljši zrak in solnčni kraji. Stanovanja obstoje iz 3, 4, 5 sob, na zahtevanje pa tudi iz 7 do 8 sob; pri vsakem stanovanju je 1 predsoba, 1 soba za služkinjo, jedilna shramba, klet, podstrešni prostori itd. Pri večjih stanovanjih so tudi kopalnice in perilnice. Izbrati je mogoče pritličje, I., II. ali III. nadstropje. Cene so jako nizke.

Več se poizve pri lastniku istotam ali pa v **Šelenburgovih ulicah št. 5** (v trgovini s cveticami in semeni). (3134-36)

Založena 1847. Založena 1847.

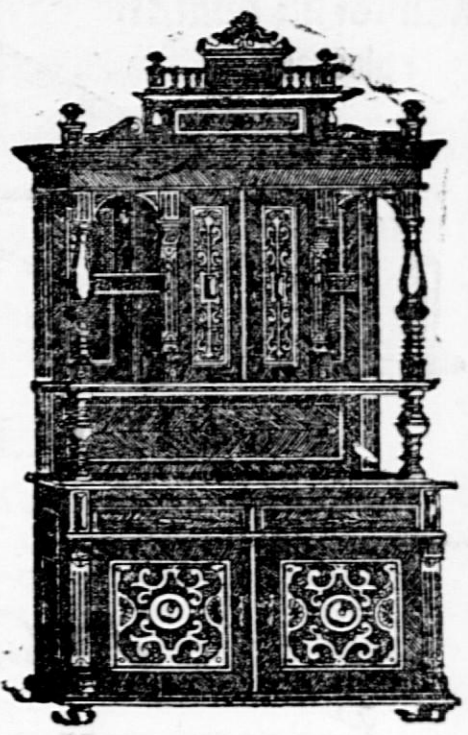
Tovarna pohištva J.J. NAGLAS

v Ljubljani 18

Zaloga in pisarna: Turjaški trg št. 7. Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, za-store, preproge itd.

Razglas.

Št. 8156 (1074-2)

Komisijonelna klasifikacija konj, katera se vrši po izvrševalnih določilih k zakonu o stavi konj z dne 16. aprila 1873 zopet letos, se bo vršila, glasom razpisa c. kr. deželne vlade z dne 18. februarja 1903, št. 3793, za mesto **Ljubljano** dne 4, 5 in 6 maja t. l. in sicer na **trgu pred šempetersko vojašnico** po nastopnem redu:

Dne 4. maja t. l.,

- a) ob 9. dopoldne za II. okraj (Št. Jakobski del);
- b) ob 10. dopoldne za III. okraj (dvorni del).

Dne 5. maja t. l.,

- a) ob 9. dopoldne za IV. okraj (kolodvorski del).

Dne 6. maja t. l.,

- a) ob 9. dopoldne za I. okraj (šolski del);
- b) ob 1/2 10. dopoldne za V. okraj (predkraji: Hradeckega vas, Dolenjska cesta, Hauptmanca, Illova, Karolinska zemlja, Črna vas);
- c) ob 10. dopoldne za Vodmat;
- d) ob 1/2 11. dopoldne za vse one konje, ki so bili 4. in 5. maja zadržani.

Tega reda se je strogo držati. Dohod k nabornemu prosloru je od šempeterskega mostu ob drevju za Ljubljano, odhod pa med vojašnico in deželno bolnico.

V obližju označenega kraja ni dovoljeno voz puščati. Ako bi ne bilo mogoče pripeljati kakega konja o pravem čusu k ogledu, je vzrok naznaniti mestnemu magistratu ali pa komisiji.

Za konje, ki so oproščeni predstave in za žrebeta, katera v tekočem letu ne izpolnejo četrtega leta, prinese bo v smislu §. 7. ministrskega naredb z dne 18. marca 1891, št. 35 drž. zak., spričevalo, izdano po dveh lastnikih konj, kojih konji se predstavijo, katero navaja razloge oprostitve.

Lastniki konj se opozarjajo, da je vse izpremene, ki se dogode v času med naznanitvijo in pa med klasifikacijo konj, t. j. od 20. aprila do vstetega 6. maja, naznaniti mestnemu magistratu.

Za popisovanje konj in voz vroče se posestnikom posebni **popisovalni listi**, katere je, vestno izpolnjene, vrniti magistratnemu ekspeditu vsaj do **24. aprila t. l.**

Iz opazk na listih je razvidno, kateri konji so oproščeni vsakoletne naznanitve, in kateri od predstave h klasifikaciji.

Lastniki konj, ki opuste pravočasno naznanitev ali predstavo svojih konj in se ne morejo dovolj opravičiti, se kaznujejo v smislu ministrskega ukaza z dne 30. septembra 1857, drž. zak. št. 198, z globo do 200 K, ali z zaporom do 20 dni; poleg tega pa morajo plačati vse stroške poznejše klasifikacije.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 5. aprila 1903.

Pozor!

Pozor!

Priporočam svojo bogato zalogo **pušk najnovejših sistemov** in **najnovejših vrste, revolverjev i. t. d.**, vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katere izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče **naročbe** in **poprave** točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem (543-16)

Fran Sevcik

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastoj.

Jurij Auer
Ela Auer poročena **Veršec**
— poročena. —
 Podbrezje, dne 25. aprila 1903.
 (1125)
 Brez vsakega posebnega naznanila

Jako zabavni
 koncertni aparati
 s ploščami.

govori,
 se smeje,
 poje in
 zvižga.

RUDOLF WEBER
 urar v Ljubljani, Stari trg števil. 16.

Sparat kakor kaže podoba
 stane 75 K.
 Večji aparati, kakor tudi
 automati za gostilničarje
 do 240 K. (732-15)
 Prodaja tudi na obroke.
 Velika izbira
 gramofonskih plošč.
 Zamenjava starih plošč.
 Ceniki zastoj.

Naznanilo.

Podpisani naznanjamo tem potom slavnemu občinstvu, visokemu plemstvu, c. in kr. častnikom ter častitim odjemalcem, da nam ni mogoče več izdelovati v našo stroko spadajoča dela po dosedanjih cenah, ker so se vsi predmeti in delavne moči dokaj podražile.

Mer so na ta naša podjetja že dvajset let vsakovrstni uničujoči učinki vplivali, vsled višjega državnega obdačenja, dražjega kurila in uporabe potrebnega blaga, povišanja plače delavnim močem pri skrajšanju delavnih ur in slednjič vsled podražanja živil, smo primorani povišati dosedanje cene.

V Ljubljani, dne 15. aprila 1903.

(1070-2)

Barvarnice in čistilnice oblek v Ljubljani
 Anton Bec. Fran Merala. Josip Reich.

Sode
 dobre in močne, od 600—700 litrov,
 proda po nizki ceni 1004-4
 Fran Cascio, Vegove ulice št. 10.

Praktikanta
 inteligentnega, trgovsko izobraženega
 sprejme **tvrdka**
Savrenčič & Domicelj.
 Ponudba izključno pismene s
 sprječevali. (1105-2)

ar. znamka: **Sidra.**
Liniment Caps. Comp.
 iz **Richterjeve** lekarnice v
 Pragi
 priznana izborna, bolečine tola-
 žeča mazilo; po 80 h., K 140 in
 K 2— se dobiva v vseh lekarnah.
 Pri nakupu tega splošno priljub-
 lenega domačega zdravila naj se
 jemljejo le originalne steklenice
 v zaplenicah z našo varstveno
 znamko „sidra“ iz Richterjeve
 lekarnice, potem je vsakdo prepričan,
 da je to dobil originalni
 izdelek. (2411-30)
Richterjeva lekar-
 na pri zlatem levu
 v Pragi, L. Eliščina c. 5.

Aleksandrov
Pesmi in
romance
 Elegantno opremljena knjiga
 s portretom in avtografom
 pesnika in uvodom iz peresa
 dr. Juana Prijatelja.
 Cena:
 Ukusno broš. K 3-50, po pošti
 K 3-70, v izvirni platneni vezbi
 K 5-—, po pošti K 5-20.
 Založil:
Lev. Schwentner
 v Ljubljani. (112)

GRAND PRIX
 Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.
 Dobiva se povsod. (231-23)

Vsakovrstne
rane
 se morajo skrbno vira-
 vati pred vsako nesnogo
 ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana
 razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Za
 40 let se je izkazalo mečino vlesno mazilo, tako
 imenovano **prasko domače** mazilo kot za-
 nosljivo sredstvo za obvezo. To zdravilo rane
 čisti, obvaruje iste, olajšuje vnetje in bolečine,
 hladi in pospešuje zaceljenje.
 Razpošilja se vsak dan. 24
 Proti predplačilu K 3-10
 se pošlje 4/1 pusice ali
 3-30 6/2 pusice ali 4-60
 8/1 ali 4-60 9/2 pusice
 poštnine prosto na vsako
 postajo avstro-ugarske mo-
 narhije.
 Vsi deli embalaže imajo zakonito de-
 ponovano varstveno znamko.
 Glavna zaloga
B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj
 lekarna „pri črnem orlu“
 2. Praga (1112-1)
 Malá strana, ogei Nerudove ulice 203
 Zaloga v lekarnah Avstro-Ugarske.
 V Ljubljani se dobiva pri go-
 spodih lekarnih: O. Piccoli, U.
 pl. Trnkoczy, M. Mardetsch-
 ger, J. Mayr.

Hôtel „St. Peter“
 v Št. Petru na Krasu.

Omnibus | **Prenočišče**
 pri vsakem vlaku brezplačno. | postelje 1 K 20 h do 2 K
Vozovi
 kakor: landauer, kolesli ter vozovi za prevažanje prtljage na vse stran-
 z 1 ali 2 konjema.
 Dobra kuhinja. Pizensko pivo.
 Lastnik: **Fran Geržina.**
 (1057-4)

Ustanovljeno leta 1832.
Priznano najboljšo
oljnate barve
 zmlate s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco
 po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati
 veliko površino, razpošilja po nizkih cenah
Adolf Hauptmann v Ljubljani
 tovarna oljnatih barv, firmeža, laka in steklarskega kleja.
Električni obrat. (413-12)
 Ilustrovani ceniki so dobri brezplačno.

Staroslavno žvepleno kopališče na Hrvatskem
Železniška postaja Varazdinske toplice Pošta in
 brzovaj
ob zagorski železnici (Zagreb-Čakovec).
 Analiza po dvornem svetniku profesorju dr. Ludwigu l. 1894. 58° C vroč vrelec,
 žvepleno mahovje, nedosegljivo v svojem delovanju pri mišični skrtnosti in kosteni v
 členkih, boleznih v zgibih in otrpenju po vnetici in zlomljenju kosti, protinu, živčnih
 boleznih, boleznih v kolki itd., ženskih boleznih, polnih in tajnih boleznih, kroničnih
 boleznih obistij, mehurnem kataru, škrofeljnih, angleški bolezni, kovnih diskrazijah,
 n. pr. zastrupljenju po živem srebru ali svincu itd.
Pitno zdravljenje pri boleznih v žrelu, na jabolku, prsih, jetrih, v želodcu
 in v črevih, pri zlati žili itd. itd.
Elektrika. — Masaža.
 Zdravilišče z vsem komfortom, vodovod iz gorskih vrelcev, zdravljenje z
 mrzlo vodo z douche — in po Kneippu, celo leto odprto; sezona traja od 1. maja
 do 1. oktobra. Prekrasen velik park, lepi nasadi, lepi izleti. Stalna zdravniška godba,
 katero oskrbujejo člani orkestra zagrebske kr. opere. Plesne zabave, koncerti itd.
 Na postaji Varazdinske toplice pričakuje sleherni dan omnibus goste. Tudi so
 na razpolago posebni vozovi in se je zaradi istih prej obrniti na oskrbnitvo kopališča.
 Zdravniška pojasnila daje kopališki zdravnik doktor A. Longhino. — Prospekte
 in brošure razpošilja zastoj in poštne prosto
 (1058-2) **oskrbnitvo kopališča.**

Zarezane strešnike
 vstricne (Strangfalzziegel) in francoske (gepreste Falzziegel)
zidarsko opeko
cement roman in portland
 glinaste peči in štedilnike
plošče za tlak samotne in cemetne
 kakor tudi (854-5)
 vse drugo stavbinsko blago
 ponujajo po najnižjih cenah v poljubnih množinah
F. P. Vidic & Comp., Ljubljana.

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice

pristne samo z rudečim nadpisom „J. Pser-
 hofer“ na pokrovu vsake škatljice.

Te že mnoga leta razširjene kroglice so **stare slavno**, lahko **odvajalne** in
 po mnogih zdravniških občinstvu priporočeno **sredstvo**. Te kroglice čini tako
 lahke, da ne povzročajo niti najmanjših bolečin in jih jemljejo celo otroci brez
 vsakega pomisleka.

J. Pserhoferjeve odvajalne kroglice so občinstvu znane tudi pod
 imenom **Pserhoferjeve kroglice** in se že več ko 100 let edino in le pristno
 izdelujejo v

J. Pserhofer-jevi lekarni
Dunaj I., Singerstrasse 15. (762-6)
 Eden zvitok s 6 škatljicami velja K 2-10.
 Manj ko en zvitok se ne razpošilja.

Pri predpošiljavi denarja stane s poštino prosto pošiljavo:
 1 zvitok kroglic. . . K 2-60 4 zvitoki kroglic. . . K 8-90
 2 zvitoka „ . . . „ 4-20 5 zvitokov „ . . . „ 10-50
 3 zvitoki „ . . . „ 6-80 10 „ „ . . . „ 18-50

Posebno priporočljive specialitete so še:
 J. Pserhoferjev balzam zoper ozeblino 2 lončka proti predpošiljavi . . K 2-15
 J. Pserhoferjeva grenka želodčna tinktura 12 steklenic poštne prosto pošiljatev . . K 5-—
 J. Pserhoferjev balzam zoper rane 12 steklenic poštne prosto proti
 predpošiljavi K 3-40

Loterija za vojaški spomenik Deutschmeister-pešpolka

pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. c. in kr. visokosti visokorodnega
 prevzvišenega gospoda nadvojvode Evgena.

Glavni dobitnik
kron 75.000 kron
Ena srečka 1 krono.
 Dalje dobitki v vrednosti po 10.000, 5000, 2000, 1000,
 900, 500 kron itd. — v celam 6000 dobitkov.
 Vsi dobitki se izplačajo od dobavnikov v gotovini po
 odbitku 10%.

Žrebanje
nepreklicno dne 15. maja 1903.
 Srečke prodajata v Ljubljani „Ljubljanska kreditna
 banka“ in menjalnica J. C. Mayer.